Institut kurdologie

Institut National d'Histoire de l'Art

بازیرت صوری که در گرگ گرسنی نیست
خاصی و عامی دغی و غریب

صوری که جوانه او خوبست نه برخوانی مقصود خازنی
خلائق نفیب

هرگز ندیده ام چشم محبوب غریب

صوری ب ن تیغ محبوب غریب

بسیار دیده ام گوی شیوه ای ادیب

خیلی شنیده ام امرای خون پناه

گردیده ام خزاین خراج نیسار

صبیلود بعید وقریب

از فیض حفاظت شهنشاه و صدر او
دارد کلام رزی اگر خوبیب

+

چو خواست تیشه زدن بیستون بکند
چو خواست تیشه زدن بیستون بکند

ده که فلک مکند تو گری چه بدکرد تو
ده که بگیرد ز تو بازی چه بدکرد تو

چو خواست تیشه زدن بیستون بکند
چو خواست تیشه زدن بیستون بکند

ده که پیروز ز تو بازی چه بدکرد تو
ده که بگیرد ز تو بازی چه بدکرد تو

چو خواست تیشه زدن بیستون بکند
چو خواست تیشه زدن بیستون بکند

ده که فلک مکند تو گری چه بدکرد تو
ده که بگیرد ز تو بازی چه بدکرد تو

(۳)

چو خواست تیشه زدن بیستون بکند
چو خواست تیشه زدن بیستون بکند

ده که فلک مکند تو گری چه بدکرد تو
ده که بگیرد ز تو بازی چه بدکرد تو

چو خواست تیشه زدن بیستون بکند
چو خواست تیشه زدن بیستون بکند

ده که پیروز ز تو بازی چه بدکرد تو
ده که بگیرد ز تو بازی چه بدکرد تو

Sufi Approved Kurdish Institut

www.sistanipix.persianblog.ir

اگر چه ای خبیث او تو له عفت وفا بریت — نه شاهد حلال اب له لطف نیا بریت
له عار و شرم و حیثیت له خوشبه و حیا بریت — له دیه پاک مصطفی له رحمت خدا بریت
ولی بلا که نیستی پیسی بدهٔ زبان

ایا زیل به شرف کوه چی سرسری — سه یگی لوه دتوجیه ته له چو شعری
له اصل و خاص خوته گوه بزانه کیته و کوینیدی — تفت اه گیم بدوی ایز له دبدبه سکندری
کوروکلوتنه ته گیم بیر خاصی عیال

sharepanjy.tumblr.com

insititut kurde de paris

insitut kurde de paris

تکیه بجای بزرگان ستوده زدیگران
تا که شبی بزرگ کسی آماده شود

از فضه دیت گدای بدیه قصری دیه
لبه زاری کرد و نه خبت نه صدای نه دیه
شعری ئه نو جوانیه ناله ئه نانه نیه
زیرلب خنده و نیزاعیه رو دمی دیه
چشم خود و یاری روناق معدن کرد دیه

۱۲۵

insitiut kurde de paris

Institut kurde de paris

Property of Apny Internet

insititut kurde de paris

Institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

Institut Kurde de Paris

ئاویەزی

ئاغ بو دڵەی جانم

(١)

ای دل تو دڵەی جانی مەنی
تو اوەاوێکەی شەوانی مەنی
تو اوبیلەی خوشخوانی مەنی
تو اوەفیقەی سڵانی مەنی
تو لە کوێو ذوقی جانت لێگوی
اوزەرەیەی جانت لێگوی

(٢)

اودڵەی جانان شێدای وڵاتبو
پڕ لە مکەدو سودای وڵاتبو
عاشقی بەردەو چیای وڵاتبو
دیوانەی هەرسی ئاهوی صحرای وڵاتبو
ئیتا نانانم هەی لە پەرهات
کوتوتە لوێوە و وڵاتم وڵات

(٣)

اودڵەی جانان جێی دڵدانبو
جێی لێنجە وڵادری شەدەڵەڵەبو
سیانگەی پڵەی گوڵ غەزانبو
خرمکەی یاریو ئیتیانبو
ئیتا سیاغەم لێی دورەدەوە
ڕێگەی زرگاری ناوەبڵاوە

(٤)

اودڵەی جانان خیاڵی جمبو
عاشقی چاڵی وخەت و پەرچەمبو
ڕێگەی غەزاخاکی قەدمبو
لە خوشی پڕ وخاڵی لە غەمبو
ئیتا وەکو ناوەکان مردو غەریبە
غەمەتیکی گریان و شینە

(٥)

اودڵەی جانان غەم خواری مەنبو
هەمدەمی نازو ئەواری مەنبو
دڵداری دەردو ئازاری مەنبو
ڕەفیقەکوچەو بازاری مەنبو
ئیتا نانانم ئەوڵەوی بێ
دەی بڕۆ لای مەیلی خۆت بێ

(٦)

اودڵەی جانان هەرکوبێ
گوڵانی بێری تۆ کردەسڵ
هەرهەڵبڕێ بولبڵ خۆش گۆ
شایانی تۆ کردەکوڵ وڕڵ
ئیتا وکو مەڵی هەڵانەوازە
بڵانەوانەونازو ئاوازە

(٧)

اودڵەی جانان بەرەنگ وبوبو
ئەفکاری جمع وخیاڵی کوبو
دایم خەریکی سیاسی تۆبو
بە لطف ایوەو ئاغا خەرۆبو
ئیتا لە سایەی ایوەو ئاغاوە
خیاڵی بڵندو وێکی تیژاوە

(٨)

اودڵەی جانان خوێ وانەزانی
خوێ بخلص ئاغانەزانی
ئاغای بەشت وبەهانەزانی
خەڵقی بە صاحب دەرگانەزانی
ئیتا ئەی هەرسی فکری جانان
بڵێ بزەوەی وفادارانە

(٩)

ای دل اگریو و بڵێو نەکی
خەڵقی فریفڵ و جادویانەکی
مرۆڤی ریاکار و دوڕوویانەکی
یەکی بناسی و سێ دوویانەکی
ئەوسا تۆ گەی کەنامەی هزرین
چەرەعرشی خدا دینتە لە زرین

sibeapprnx1011.ir

institut kurde de paris

Institut Kurde de Paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

sued ep apuny ihsiitiut

قصه ۱

از قفس کفتاره ایروانیت
کرتانی بیچاره من بودم نه شدم

بهلوان قبل از بوسیدن ای مجسم
احترام بسته عازم کوشک بر شدم

همچو بیدل البته نادانه گفته
مجنون شوم از چه بطرف محمل شدم

بود از همه بیش همه بود از قفا
دیده شکایه باز قفا شدم

از قید دنیا عقل از قفا جون کوه
خود را جدا نمودم دامنه کوه شدم

از انعکاس موی تو ای قرص آفتاب
دل چون چاه کاکه بودم دگبود محو شدم

شاه خدا ملک دا در حیف شود
کاخر زروی استبداد جور شدم

institut kurde de paris

institut kurde de paris

Institut Kurde de Paris

Institut kurde de paris

institut kurde de paris

insititut kurde de paris

institut kurde de paris

(سەرچاوەی پێشوو (۹) ل ۵ وەرگێڕ)

institut kurde de paris

institut kurde de paris

Institut kurde de paris

Institut kurde de paris

Institut kurde de paris

institut kurde de paris

قلك ده‌ك لاثو كه‌ بژه‌ه‌ر وه‌كو لاثو كه‌ رژت كرام
ده‌ره‌ق آخرتي شه‌يدا وه‌كو آخر شه‌رتي كرام
گرگوي سكوف و ستورم كه‌ رانه‌ ونادن كا لافصول
كه‌ والام عمود اڤيري قصاره‌ و پيكه‌ رتي كرام
له‌ ادچي غه‌رقي نفس و وجاي تصاري بوم
كه‌ چي ايجود به‌ هوم پيروازي دڵ و سه‌رگه‌ رتي كرام
دڕي يكتاي سه‌ر دوگي خرافيگي نابوم
كه‌ لام بازه‌ه‌ر دا ايجود به‌ سوروا تي كرام
تاري ده‌ك بژستي پرله‌ عيشي وعشرتي پرام
به‌ ناله‌ بوله‌ وصلي هوروادي كوتي كرام
ديري پيري بي هوم صاحبي دڵ شاگوشي دڵ كه‌ي هوم
كه‌ چي هوشاني كوم خاسيگه‌ لنجي بي خه‌ره‌ت كرام
بوخه‌ به‌ ناله‌ بوچي داخسته‌ بدر هوروادي تيغي غه‌م
به‌ بي سوچي دڵ كوشه‌ بوتوتي صده‌ ده‌رد كرام
له‌ليفه‌ و دوشه‌كي تو كي قوواني تو شكم
كه‌ چي مجوري سه‌ر كوري ره‌حمي بي ئه‌ره‌ت كرام
مگه‌ر تو جنسي صه‌لكه‌ي دوي مشوريتاوي دڵ كي
كه‌ بزاسي سه‌ ايجود حواڵي به‌ ريه‌ت كرام
ده‌ره‌ق بي داده‌ستي كه‌ي چه‌رخي بي شه‌رم و بي هوده‌
وه‌كو مجوبي به‌ روي ئه‌ي به‌ گو آخاله‌ت كرام
له‌ صه‌ولاگه‌ سه‌ صه‌ندوكي سه‌گي نفت نه‌كه‌ي ايره‌
نه‌ له‌ي بوئه‌ نكي ناوي وشه‌رفخوري وگه‌ره‌ت كرام

ئيسكه‌ هه‌تو كه‌ دوي نه‌ هه‌ي جاڵ و كه‌ بي
ئه‌گه‌ يوه‌ تو كو دنا سوكي وچي آزاكه‌ بي
هوره‌تي ناكه‌ي هه‌ چي ساز نده‌ تابي فريادڕه‌س
ژيخاوڵ بيري كه‌ي دوي ئه‌ كه‌ سوداكه‌ بي
ري ره‌ وشتي به‌زري ايمان نه‌ له‌ ناو اهڵ ئه‌ي
قاعده‌ و قانون حيواني هه‌ي كه‌ بي

institut kurde de paris

insitut kurde de paris

insitut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

١ ئەی دڵە ی دڵداە نەیام
وەی لە چیگای گەورەکەسوم
مە گەی مەبەرێز ئازیام
مەرەمی گەنجی کۆکبی ئەفکام
گەردی باری قورسی ئەسرام
گەمەی ڕۆژگاری ئەوگام
ئەمە بێگومان بۆچی تۆزادی
وەکو گەنگ بوڵبڵی دوورەوزادی
لەبەرۆی خۆشم ئالادی
خۆ خۆشەویست ئەو دڵەی بۆدی
بەڵکو بڵێی لەخەبەر بۆدی
بۆچی لێم خاپێوە ڕۆیادی
ووتی ووکی ئەی لەخۆڕی بەرۆی
عاقڵان چاڕی ئەزانن لێ

٢ ووتم ئەی ڕۆژی خۆشی خۆ
وەی دڵەی یەک زانوڕەنگوڕۆ
پێرەوی کۆچی خۆڕی دڵگرتو
چەرگ گونا خۆ فەیاخەیکم بۆ
کەفتگوڕەوپێرەچاڕی عەدو
بۆچی گەی لەڕی وفادەیخۆ
ئەمە بێگومان بۆچی تۆزادی
وەکو گەنگ بوڵبڵی دوورەزادی
لەبەرۆچادی خەستم ئالاوە
ووتی ووکی ئەی ئەدیی چەرگ ئاوری
عاقڵان چاڕی ئەزانن ووکی

٣ ووتم ئەی ئەستێرەی کەشکەی لەبەرتابەرۆ
وەی گەلەکەی سەرچیزی لەڕی دەرچۆ
خاڵەی بەخۆی بەدی خۆ
دەستی بەرۆی خۆشەویستی ئەمەبۆ
کەوڵەتابەدی بەرۆ
خۆزگەبەحاڵەکەبیم دەستخۆ

٤ ووتم ئەی ڕۆژی ئاسمانی پایە
ئەی وەکەی ڕەوتی جەنگوڕەنگی ئاڵایە
یاڵەکوی بادیەبادی ئازایە
ڕەوتی چاکەکەڵەبادایە
چاکەئەمەهەمیشەلەبادایە
دەبێگومان لەسەرچیی تۆزادی
وەکو گەنگ بوڵبڵی دوورەوزادی

Institut kurde de paris

insitiut kurde de paris

institut kurde de paris

نمونه / رگش

خوب المشه دهر، وولو تو شادی
شتی که ئه‌لیه تونه‌ی فه‌رادی

له‌وه‌ختی خوێدا بو جه‌رگم سه‌یر احمد خانی خانقا
له‌جوابی گاڵته‌یکی خوێدا ئه‌م ٣ دێڕه‌ی هۆنراوه‌یی بۆ نوسراوه‌ته‌وه.

پیره‌ژنه‌که‌ی ئێستوی گرگوک
خاوه‌نی خانقا شێخی خیاسوک
چاوه‌ڕێی شادی سعادتمندی
نه‌وه‌ی باغی به‌زمی وشنبدی
نیازی ئه‌نجای ئاماڵی پیر
به‌ناوی صدحفار هه‌ڵدا ده‌خێر
به‌رده‌رده‌ی پیری ده‌ری ژیری
به‌رخورده‌ی پێ‌ی خۆی ده‌ڵێ خێری
ده‌رهه‌می ژاوی دڵ بڕی ئاڵان
جوانه‌مه‌رگی ده‌یده‌ی ده‌ڵاڵ
نه‌هه‌نگی گجێ به‌نێ ـــ جا
پێنگی شاهی ئه‌بێ وفا
دڕه‌ی ئه‌تابی ـــ یه‌ری ملوک
قوڕه‌ی ئه‌لیان ئه‌هاڵی کرگوک

ـــــ

ته‌م چه‌ند شێعره‌ش خۆرن له‌دوری خۆمانتو
وتراوه‌ که‌ چه‌نگی گۆرانی جێیه
خه‌ڵکه‌که‌یه‌ ڕۆژی له‌به‌ڕێی و به‌ده‌گم عاجزی
بۆله‌ عالم و ئه‌ڕێکۆماتی وه‌ڕه‌تو کۆڕی
که‌ به‌تێنی خانه‌ جه‌رگی ڕێتوسیوی که‌ دا
ڕاگا خۆنیادی ئه‌ڵێ که‌یوله‌ داخادۆڕی
خۆفه‌ناکرده‌ نه‌دڕادی به‌ڕۆحێنی ئینصاف
یا معاذالله‌ نه‌گڕادی له‌سه‌ر خێڕی و دۆڕی
دڵ بێنیاری چه‌ ئاغانه‌ده‌ بێکی کاکه‌ بێت
یاگس فتاری چه‌ ظالم به‌ چه‌ بێکی ڕاڤری
نۆکه‌ لێیه‌ وه‌ خۆی خۆڕه‌ڵاری لێ‌ تۆبادی نه‌بێنت
ئێته‌ بۆکه‌ وتۆیه‌ سه‌ر سه‌ر وایه‌ عه‌شق چه‌نگی

ـــــ

به‌یانی ماڵ ستا ڕه‌فیقه‌ عه‌لی‌یه‌ره‌ وه‌ڵه‌ سه‌ر ـ تکلیف مه‌ڵاسای
ناوبراو ته‌م چه‌ند شێعره‌ له‌جوابا چه‌ند شێعرێکی مه‌لا ئه‌سه‌دی گۆیڕه‌
که‌ له‌ڕا ماڵ ستا ڕه‌فیقه‌ عه‌لی‌یه‌ره‌ نوسراوه‌ته‌وه‌.

خه‌یاڵم به‌رنه‌ ئه‌ڤکارم بڵاوه‌
سه‌ڕیچم به‌ره‌ک ده‌ڕد و به‌ڵاوه‌
ئه‌گه‌ر ئه‌و ڕۆژه‌ ڕاڤی دڵ ئه‌چێری
به‌ مۆرگانه‌ت قه‌سه‌م کاری کراوه‌
به‌ بازوی زۆری چه‌رخی پێشه‌ڕۆیش
ته‌نافی خیوه‌تی جه‌رگم پساوه‌
به‌ شمشێری بڕوی شۆخێکی پاک
جگه‌رخه‌ڕاوه‌ دڵ کوت کوت کراوه‌
به‌ سنگی سه‌رمه‌ی دووری نیگاری
حه‌سائیشه‌ی دڵ نه‌ڤتم نه‌ماوه‌
له‌ده‌ستی ئه‌م جه‌ڵادی سه‌رگه‌ش یاران
له‌سینه‌ی ئه‌م ته‌نووری داخراوه‌
له‌هه‌ر ده‌ره‌ف ناڵه‌ و ئاوازی حه‌یران
له‌ده‌ماخه‌ جێنیمی هه‌ڵگراوه‌
وه‌ره‌ بڕوانه‌ هه‌ڵبه‌ستی دڵ
که‌ وه‌ک ته‌یرێکی ئه‌ڵه‌ڕه‌ڕاوه‌
ئه‌وه‌ی مطلبه‌ته‌ بۆنی سه‌ڵه‌ر عه‌لی
له‌ یه‌دی گه‌نجی گۆنجی خانقاوه‌

ـــــ

ته‌م ده‌ و ٣ شێعره‌ش هی عه‌ری
بۆ وه‌ڵامی تۆرک عاکف

یه‌ک‌ڕۆژ چه‌کمه‌ فڕێ‌ ئایه‌ له‌ خۆف یه‌زدانێک
به‌ عه‌رفانێک قاڵ‌ و تاثیری قه‌طعیاً نه‌ وجدانێک

ـــــ

به‌ڵێم چه‌ چاوانه‌ ئاخڵقنان ئاوێ‌ حه‌ودێ‌ندان
له‌ شه‌ڕحاڵ خه‌ڵه‌ سه‌ر بۆیه‌ له‌ قیدان وجودێ‌ندان

ـــــ

ئه‌وجه‌یه‌ت که‌ وجدانێ‌نه‌ حاکم خۆف یه‌زدانێ‌نه‌
بۆتۆک ئه‌یا صاحب ده‌ر بۆتۆک ئاقوام سڵطانێ‌نه‌

institut kurde de paris

قادر خانوری دیدەی رەزیلە
یەنی بەئەو کەسێ بڵێ نیە
دۆرمنی دۆرمنەخۆیشی خۆشەم
خۆتی کەم کەم بیرو کەم کەم کێشەم
~~بوجە وانخەردی وو فاڵی دڵ~~
گەر لە ماڵی خوی بەری تێ ئەگا
بەدبەختی پێشمانی بەرزی کەم دوڵا

لەدەی جەوری دڵدی خێزان دانوەدە بەرەوە
لەڕاڤی چەرخی بەرگەردی دانا هوگوریسوا کەم
ئەبێ بوکوی بروم و خاڵ کوڵ کوی بەسەر ڕاکەم
تەکایەت بەدرەمبەرگ لەدەی پیرێکی ئاخرەم

لەمایی غەریبی لەدڕیدەکەیکی شوکت بگ
کوری غەریبگدا قوڕئەتم شەرەم نوسیوە
ئەنجبی خاندانی کوردوستان
غەریبگەزادەی شوکتی بابان

(محبت)

کنت کنزاً مخفیاً فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لیعرفونی (حدیثی قدسی)

١ — محبت موجدی کەونی مەوجودات لەتووە یا بوتوخولقاوە
قەوی قودسیەی نفسی قدسیەتی

٢ — محبت محض سادیقیاریەتی عینی شقاوەتوبەدبەختیت آلام وئازاریکی پرکوری
لەدوریدا سروروخالیەکی پرئازاروکەزیدەتی لەوصلدا

٣ — محبت میلی روحی سولطانی دڵی جامعی نقیض وخاوەن عجائبی
شعوری کەموکوڕی لەشعوری کەمکەوتووە مطلقی ئاڕەزوی
تولەبەئەوەیە نەکراوەوناکری
سڕی کەونی مظهری کلی حقیقتاً صاحبی عظمەتی عینی عظمەتی

٤ — محبت ئیمای جاوی بێ خەندەی لیوی ئاڵ کەمانی ڕەشەخوندنی بەگەمی
بەیانیانی بوڵبوڵ عطری وەدەمی گوڵ لظی آسمانی تاڵیفی تەبیانی تەدوا
لەتووەیە ئاڕەزوی تویە
فنونی جمیلی دەکا بەروەردگاری حقیقی بەحەق

٥ — محبت ئەوەڵ کلیمی کەخوڤرمویە تەدەڵی تەدوڕانی کەهوا کیلی سەرایا قوڕاڵی
کەدەکوا ڵ کلیمی ئەزڵیەتی ئاخرکلیمی ئەبەدیش کەدەکولەدنیا لە
لەوکوهەڕانی کوردانی بێ شوبهە لەوەڕا شاهوەدی الرحمن هویانی
لەجیەتام کلیمیکی پرمعنای

institut kurde de paris

لە دە قتە ڕیلی بەرباخەلدا ئەمانەی تێدا بو :

١٩٤٦

١) لەوساوە کە بەو حیزە بەڵێنت داوە
شێخا کە مەکی دڵم لەتۆ ڕەنجاوە
نازانی کە ئەو حیزە لەکوردەواری وەکو ڕەبا
شەرمەزەنیە نەی گاوە
مشوورەمە لە حەزرەتی شێخ نەی گاوە

لەوساوەکە بەو حیزە بەڵێنی داوە
لەو شێخە بەراستی دڵم ڕەنجاوە
مشوورەکە ئەو حیزە لەڕوم وعەجما
لەحەزرەتی شێخ ماوە کەوا نەیگاوە

٢) محبوبێ گەڵ و خاوەنی جێی بەزن ئەوانەی
خوێنێژی ادب قاتلی ناموس و حیابن

ادب یا شرف

ئەم قەومە لەڕا دوژمنی حق یاری ڕیابن
تابع بەقسەی ناکەسی خۆ امری جهلا بن
تەوای نەکردەو ووێستوێەتی بیکا بە غزلکا

ڕۆژی ١٠/٢٦ ١٩٥٠.

٢) لەبخف جوێنە خدمت عالی بناوبانگ ایة الله عبدالکریم
زنجانی .. شێرین نذری کرێ گرتوە
وەلەکربلا جوێنە خدمت علامە سید محمدرضای اصفهانی و
میرزا عبدالحسین شیرازی کەکوڕی میرزا محمدتقی شیرازی کە
فتوای شۆڕشی دا لە بخفدا وەدوعوەتی لێکردووە .

---

٣) سەرم بۆ سوور نەبێتی من لەکارو کردەووی یاری / ١٩٥١
لەبەرچی نەبم کەفراحمد لەداخی چەرخ و ڕەفتاری
لەجێگەی حاکمی بابان وسەرتەختی سلیمانی
هەڵکرانی بفرمووی بێجوە عطاریلی بازاری

یا /

سەرم بۆ ...
لەبەرچی نەبم ..
لەسەرتەختی سلیمانی ڕەوایە توخوا ئەی چەرخ
ڕەوایە دابنیشی بجێ عطاریلی بازاری

institut kurde de paris

٥) سوێند ئەخوم من بە زاتی پاکی خدا
بە نبی و صحابە و صلحا
لە هەمو خاکی کوردە واریدا
نیە شخصی بە علم و حلم و وەفا

کە بگاتە جنابی .....
فیلسوف شهری بی هەمتا
[illegible]

---

٦) مخلصی خاندانی [illegible]
شاعرێکی کەمی سلێمانی
شورەتم رەزی بە کوری مەولوی
بە وظیفەی حکومەتی مألوف
لە نەوەی پاکی سید الشهدا
نوری دیدەی امینی وحی خدا
باوکم حاکمی شریعت بو
حامئ دین وری طریقت بو
دایکم کێزی مفتئ حاوەر
فیلسوف شهری عالی تبار
ئەمەیە ناو و شورەتو نسلم
جا ئەگەر کوردم و ئەگەر عەجەم

---

٧) لەنادی موظفیە
لە شەوی ١٧ / ١٩٥٢ بگوتوبژ دوتراوە :
مصطفی بێ کاکە رەزی حەیفە گەر یاری بکا
یا بە بێ ئەو بێتە نادی و ماسی دڵداری بکا

چون ئەبێ بێ ئەو لە ئەوری بار و باغی نادیا
گوڵ بە دەس بگرێتو پاسی گوڵشەنی گوڵزاری بکا

insititut kurde de paris

٨) لە دەس جەوری زەمانەی حیزی نادان و دەنی بەروەر
١٩٥٧ لە داغی چەرخی بەد رەفتاری دانا سوکو رسوا کەر
ئەبێ خاکی هەڵ شارێ کەم بەسەرتەوتی سەری خۆما
کەوا ئیمرۆ هەنر جاهوسیە و دووەکیەتی جوهر
یا خود/ کەوا ئیمرۆ هەنر دووڕوکیەتی و نامەردیە جوهر

~~کەوا ئیمرۆ هەنر دووڕوکیەتی جوهر~~

٩) ~~چەندەتاکەکەسەرمایەدارەکانی~~ چەند تاک و چواختەکی و پارچەیا خاس

باسم فتاح محوی

١٠) چاهی زنخدانت لە ناو باخی بەهەشتا بێتە بێ
سەروەرێ گیری باخەوان هەیهەی بوتف لەبێ

١١) ئەو هەدودەی کە شریف پاشا لە کاتی صلح حربی بشودا
یعنی جنگی ١٩١٤ وایشانی داوە هەدودی کوردستان

~~شرقاً الارمنستان~~
شمالاً : ارمنستان
شرقاً : آذربایجان ایران
جنوباً : عراق وسوریە
غرباً : شط فرات (اسکندرونە والبوکمال)
ئەم هەدودە لە اول صحیفەی غزتەی کوهستان
ژمارە ١٤٥ ٧ خزار ١٩٢٤ دەرچوە

institut kurde de paris

insititut kurde de paris

١٤) مەقالەیەکی ~~وەلام~~ لێ نەنوسیتا
عالەم لێ بکا جاپ نوسیت

studiap apnyuniversity.ir

گفت وگۆی نێوان مانگی ڕەمەزان
ومانگی شەوال

١) بیستومە ئەڵێن مانگی ڕەمەزان لەگەڵ شەوالا ڕۆژی تێك گیران
ڕۆژی ڕەمەزان بە عەزمی جدال

٢) لەگەڵ شەوالا کەوتە قیل وقال

٣) ساقی بە نزمی وساقی بە تۆبزی
کەوتنە سەرباسی پیی وبڵندی

٤) ڕەمەزان ووتی من کەزاتی پەزدان
خۆی ناوی ناوم مانگی ڕەمەزان

٥) من نظرکردەی ذاتی پەزدانم
خاوەنی ڕوتبە و ناو ونیشانم

٦) کوا مانگی وەك تۆ خاوەن عیبادەت
کە نوێژ و ڕۆژو ڤیا بە عادەت

٧) کەمن دەرکەوتم هەموکەس وەك جاف
لەسەر کوچ ئەکەن بۆپشتکێوی قاف
لەناوگشتا ناسەی عالیشانم

٨) کەمن نوێژکەر و صاحب ایمانم

٩) شەوال پێم بڵێ دەسا ئیوە چین
چی ئەپەرستن وانایەم ڕکاوین

١٠) شەوالی فەقیر پەندەم ونیان
بۆنا عیبادەتی لێی حصانەت زمان

١١) ووتی ئاخ پێگای گفت وگۆم نی یە
والاّ بەڕوای دڵی تۆم نی یە

١٢) لەبەر خۆی خوا ئەگەر بوێرم
خۆپەکانت یەك یەك ئەژمێرم

١٣) شەرمێکی ئەوتۆم لەناوت ئەدا
کەکەس بەچاکی قەت ناوت نەبا

١٤) لەوەوبەوە ...

١٥) باقسەم لای خەڵق وا دەرئەکەوێ
کەمانای بابن تۆچی پەرستی

١٦) تۆ کەرئەوەنیت خەڵق بەشەر ئەدەیت
ئاگرلەجەرگی خەڵقی لەبر ئەدەیت

١٧) دەك ڕەبی ئاگرلەجەرگیت کەوی
لەجەرگی ئەویش کەتۆی خۆش ئەوی

بڕوانە لاپەڕە ٦٢ ← بڕوانە لاپەڕەی دەس نوسەکە کە ← ئەم لاپەڕەیە

institut kurde de paris

١٨) تۆو خوا بەرستی کوجا بەر کوجا
تۆو موسلمانی معاذ الله

١٩) جا هاریکی تر تفاخر نەکەی
لەف و گەزاخ چاکی لی نەدەی

---

١٤) مەقالەکی وام لێ نەنوسیت
عالەم ئێگالە جاپلوسیت

insititut kurde de paris

حکایەت ئەکەن ئەڵێن لەکرمان
حاکمێک ئەبێ بەغایەت نەزان
بە زاهیر نوێژکەر ڕۆژوگر ئیسلام
وەکو تر دڵ پیس لەگەڵ خاص وعام
ئەوەندە کەڕوگەوج نەفام بو یا: ئەوبەسەزمانە هێندە نەفام بو
کەر لە چاو یا شێخ الاسلام بو
لەپێش ئەویش یاقوب ناوێ
حاکمیان ئەبێ عجائب پیاوێ
امور دیدەی سیاست زانی
بە قەدرو قیمەت گەورەو گرانی
گەورەیەکی ئەهڵی ئەو شارە
دوژمن دائەمێنان لەم کاروبارە
بە ڕۆژو بەشەو ئەپارێنەوە
لە قاپی خودا ئەلاڵێنەوە
کە بەڵکو خودا ڕەحمیان پێ بکا
ئەم نەزانەیان لەبیر لەبیا
ئەڵێن پیاوێکی زۆرنامی ئەبێ
وشیارو ڕوبا وبەچنگی ئەبێ
کەمتر مەیدانی غرایەی ئەدا
نەوی ئەهێشتە خەڵکی لەئاغا بگا
ماقوڵی دیوانی ئەو
محرمی ڕازی زۆنی ئەو
ڕۆژێ پیاوێکی ڕووڕەشی زۆرزان
لەزۆر زانیا زیاتر لەشەیتان
تێ ئەگا والی کردەوەی چۆنە
هێشتا لەسەر ئەفکاری کۆنە
بەکش وفشێ ئەچێتە دیوان
بە قال اللە لێی دێتە زمان
لەباش ایات و احادیث خوێندن
دێتە سەر قسەی چەڵتوک داچەندن

institut kurde de paris

ئەڵێ ئەوساوەی کە امین دارە
باوەڕ بفەرمو خیانەت کارە

گەڕ باوەڕ ناکەی واللە وباللە
لەگەڵ خنابتا خیانەتەکا

گەڕ بێ فلانەکەس دانێی لە جێگای
[redacted]
عالەم تێ ئەگا لەزور شتەگای

دڵی عالەمەتە بۆ تەخیر ئەکا
ئەڕۆ لەگەڵ جوان وپیر ئەکا

چونکە فلانەکەس ساوێلای چاکە
[redacted] کە دڵبن پاکە

خلاصەی کلام بە چەڕی مقال
دێتە سەر باسی زولف وخط وخال

ئەڵێ ئەی شەهی رەعیەت پەروەر
وەی فقیرگوزەری زالم بەخوێکەر

کێیەکی هەیە لەم رعیەتی پەری
لایەقتر بۆیە لێ کارەکەری

مەمکێ بە وێنەی سیوی سەر دەشتی
بە قامەت وەکو سواڵی بەهەشتی

سەرگونای عەینی عەقیقی یەمن
هاوی وەک هاوی ئاسکی ختن

قامەت عەدەری شیرینگوفتاری
ڕوخساری کبک ڕەفتاری

زۆر دەگیەم من بۆتۆم داناوە
هیچی نیزیەی خۆی لێ نەداوە

لەم ئەمنەحیان دەهەستە کەوتووە

institut kurde de paris

تاریخی .....

موافقی .....

زماره .....

قائممقام فضائی سلیمانی

فلم مالیه

Institut kurde de paris

insititut kurde de paris

تموزی ١٩٤٠ بێژراوە :

بەدەس زەمانەوە بێتاقەت وا بە ئازارم
کە گەیە بە گوێ فرمێسکی سوتاوی نالەی زارم
بە شەو ستارە ژمێری ئەکەم هەتاوەکو ڕۆژ
بە ڕۆژ هەتاوەکو شەو پاسوانی بازارم
بە دەردو داخەوە گەیەتل ئەخۆم و بێهۆشم
بە ئۆف و داخەوە گەیە خول ئەخۆم و هۆشیارم
بە تیغی جەور و جەفا سینە ئەبڕێ ئەخۆم
بە تیری دەردو بەڵا جەرگوودڵ بڕێندارم
ئەگەر سەرجەم دنیا و زیندەگی ئەمەوێ
بە ڕاستی لە دەس ئەم ژینە تاڵە بێزارم
ئەوێ ئەوکەسەی لە مەدینەی جوانانا کێ
ئەڵێن وەتوێتە عەدیلی عمر عەدلکارم
ڕاستە ئەگەر ئەمەوێ عالەمی بە شاهەدێ
کەمن سەنەتی لام و شێعەکردارم
عەدالەتت ئەمەوێ هەی ڕەیم ڕێشی سپیت
دیانەتت ئەمەوێ هەی ڕەشتە بەختیارم
فەلەک ئەوەندە معاونەتە کردی بەئیس
زەمانە ئەوەندە موافقەتەوی بەسەرکارم
هەیا و غەیرەتە وا بۆتە تەوق و خۆیەتە ماتم
سەبەب ئارەزوی واسەرفرۆی ئاغیارم
وەگەر نە تیغی زبانم لە خنجەری قەزبان
گەلی بڕیندارتر بوعەدوی خوێخوارم
لە ڕێگەی ئەوکەسەدا دوستیم ئەکا مورم
لە جێگەی ئەوکەسەدا دوژمنیم ئەکا ماتم

insititut kurde de paris

له دەس هەڤی دەڤی ئینسانی دانا
له سەر هۆشی فڕێ داعەقڵی دانا
کەزانی مەسەلەکانی هیچ نازانێ
هەموشتە والەبڕیار دەستی نەزانا
جلی عەقڵی شەتوکوت کرد لەبەردا
جبەی جەهلی کەپێی لێ دابەشانا
لەبۆ عُمری بەخێرو چوی گذشتەی
لەپێ مەسرەت ئەمانی هەر بەڕانا
ئەڵێ هاوڕێکەتر بۆکەسی نازانێ
مەگۆشش لەگەڵ ئینسانی زانا
مەوهەڵسان ودانیشتن لەمەوڵا
لەگەڵ ئەشخاسی بەکەڕەگۆ زمانا
مەوباسی هەقائەکردن مەگێرە
لەگەڵ گەورەو بچوک ئەهلی زەمانا
مەوناوی وەفابردن بەزاهیر
مەوباسی هەبا کردن بەمانا
مەگۆمەڵ وگۆڕی ئەدیان
مەوڕۆیێ بەڕێگەی عالمانا
معاذالله مەوباسی دیانەت
لەگەڵ ئیسلام وجوباخودیانا
هەتاکوکەی لەسەر عەقڵی قەدیمی
بڕۆم تاخر لەگەڵ ئاخر شەزانا
لەسەر شێخی وسەڵاتاکەی بەشەرنیم
لەگەڵ لاوانی ڕێی دین وئیمانا
هەتاکوکەی بڵێم ئاخق بعلو
کەئەبێنم لەڕێی ڕێی زالمانا
هەتاکوکەی لەبەرتێ هەروەکوونەی
بنالێنم بەبێ تاب و توانا
شەڤی بۆ هەڵنەدەم لەم عەقلەسوکە
نەهاتم بێ لەڕێی بابێ گرانا

لەگەڵ ئاغاگەڵ وبەگزادەکانا : یا

هەتاکوکەی بڵێم ئاخق بعلو
کەئەبێنم لەڕێی ڕێی زالمانا
هەتاکوکەی لەبەرتێ هەروەکوونەی
بنالێنم بەبێ تاب و توانا
شەڤی بۆ هەڵنەدەم لەم عەقلەسوکە
نەهاتم بێ لەڕێی بابێ گرانا

institut kurde de paris

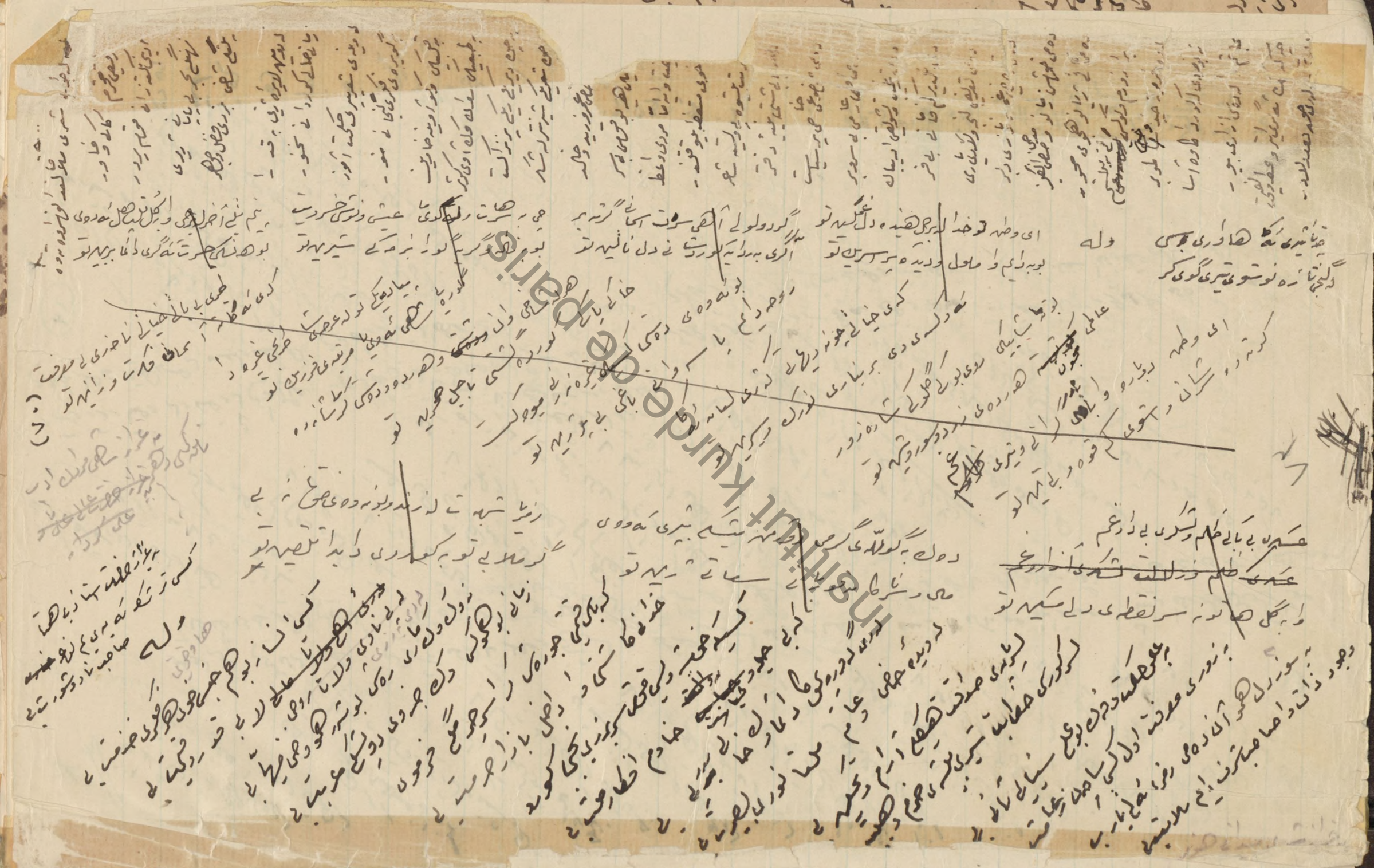

لە وەلامی شیعری مەلا قانعدا نوسراوەتەوە :

رۆفیقی محترم کاکە وەفاوەر — کە دێی نیکتە زانی قەوم بەروەر
نەهەنگی بەحری بێ پایانی ترێی — پڵنگی شاخی بەرزی فضل و جوهەر
لە دووەمین لاپەڕەی ژینی بەقەدرا — زمانی حاڵی کوردانی سوخەنوەر
لە وێنەی شیعری پیری میکەمت ئاموز — بگۆڕەوی دێکی گەنجانی منوەر
بە قەڵبێکی وەکو ئاوێنە ماوێن — بە لەبێکی ڕەوان وەک ئاوی کوثر
بە چەن دێڕێکی سێکی پڕ نەزاکەت — بە چەن شیعرێکی شیرین تر لە شەکر
وەتوتە وەصفی عمر و زەید و خالد — ع کە لێکێکی هەیە بۆ قەومی بێ سەر
حقیقەت وایە امّا مەردی واعظ — ئەبێ خۆی متعظ بێتو قەلەندەر
مەگەر نەت بیستوە پێویستە شاعر — لە هەر بابێ شتی بێنێتە دەفتەر
دەمی موضوعی خاصی پڕ سیاسەت — دەمی افکاری عامی بێ سەروبەر
دەمی ترغیب و تشویقی نەدیان — دەمی تکدیری کەم خامانی بێ فەر
دەمی تعریفی لەجەو لاری ناری — دەمی توصیفی غەمزە و نازی دوڵبەر
دەمی خۆشی زمانو مەدحی ئیگۆز — دەمی تاڵی ژیان و هجوی محوەر
بڕا زۆرم ووت وکەس لێی نەپرسیم — لەوەی نەموتە چەندەوەختێ لەمەوبەر
نەبو مەردێ لەکوردا کاوەئاسا — بەهاتم دا لەدەس ئازاری بێوەر
ع کەڵک لە گرێ ئیتر وعظ ونصیحت — لەبۆقە دەی لەرێی حق دوور ولادەر
ع تأثیری نەکا هاواری پرسی ① — لەگەنجی تازە نوستوی تێری گوێ کەر ②

① لە ٣ (پرسی) یەی لە دوایدا کردوە بە (دەرکی)
② دە (تێری) لوە بە (مەستی)
واتە :
ع تەئثیری نەکا هاواری ڕەمزی
لەگەنجی تازە نوستوی مەستی گوێ کەر

institut kurde de paris

دۆزەخ شەڕاوەتە لە کوورەی بەتاوی دڵ
دەریا نموونەیکە لە لافاوی هاوی دڵ

ئەم وێنەیە وێنەری کێ کوردێکی چەرمگە
نەخشاوی دەس وپەنجەی لاوێکی قەشمگە

بۆ قەسری کەسێکیر کە لە دەیالی علوما
عالەم بە سەڵماسی وئەوجێی نەخەفگە

---

insititut kurde de paris

Institut kurde de paris

نوسراوی

ووتم ئەی دل چیە وەڵامووە
کەیخانیا چەروی دادەوە
خەم کوێی زانە شیاوەوە
یا فەلەک چەرخ چی لێ گوراوەوە
خوێنی ئەم تالەبێژە کوژراوەوە
پووری زانیشە دەستی بەسراوەوە
بێژەوان ئاسانە سیروداوەوە
سەدی ئەسکەندەر شێرنەشکاوەوە
تالفەروی جەمالەت هەڵاوەوە
جائیتر کەم والەحەدلاوەوە
ئەم بێژەی لەبەر بەرداوەوە
دەیلێ خودە متەدوراوەوە

ضرب المثل: ان کنت کذبا فکن انت صدقا

المتنبی

کفی بجسمی نحولا انني رجل
ولولا ما بي من جوی وصبابة علی جعل لم یدخل الناطوق
واخر قوله

نحلت فاثلفت في جعل ذرة لطارت والشعر مانق
ولو نحت في جفن الذباب معرضا من السقم لم تشعر بانق

رفعی

دوزخ شەرەبێکە لەکوردەی تەوی دڵ
بەڵێ نمونەیکە لەدڵداری چەوی دڵ

شعر بکی فرس کەلی

آنکه بر من میرود گر بر شتر رفتی زخم
میرد بندی کافران رضینة المأوی علیم

رفعی

ئەم وشەیە وەنیەی کەکوردیکی قەسەکە
نەخاوەی دەس وبەنجی لەوێی چەرخی نگە

نوسراوی

ووتم ئەی دل چیە وەڵامووە
کەیخانیا چەروی دادەوە
خەم کوێی زانە شیاوەوە
یا فەلەک چەرخ چی لێ گوراوەوە
خوێنی ئەم تالەبێژە کوژراوەوە
پووری زانیشە دەستی بەسراوەوە
بێژەوان ئاسانە سیروداوەوە
سەدی ئەسکەندەر شێرنەشکاوەوە
تالفەروی جەمالەت هەڵاوەوە
جائیتر کەم والەحەدلاوەوە
ئەم بێژەی لەبەر بەرداوەوە
دەیلێ خودە متەدوراوەوە

ضرب المثل: ان کنت کذبا فکن انت صدقا

المتنبی

کفی بجسمی نحولا انني رجل
ولولا ما بي من جوی وصبابة علی جعل لم یدخل الناطوق
واخر قوله

نحلت فاثلفت في جعل ذرة لطارت والشعر مانق
ولو نحت في جفن الذباب معرضا من السقم لم تشعر بانق

رفعی

دوزخ شەرەبێکە لەکوردەی تەوی دڵ
بەڵێ نمونەیکە لەدڵداری چەوی دڵ

شعر بکی فرس کەلی

آنکه بر من میرود گر بر شتر رفتی زخم
میرد بندی کافران رضینة المأوی علیم

رفعی

ئەم وشەیە وەنیەی کەکوردیکی قەسەکە
نەخاوەی دەس وبەنجی لەوێی چەرخی نگە

لەچەند پارچە کاغەزێکیدا ئەمانەم دۆزیەوە، بۆیادگارخۆیش نوسیبووی

١٩٨٢/١٩٨٤

ئەندامانی هەڵبژێردراوی کۆمەڵی ئودەبا لە هەولێر :

١٩٧١ / ٧ / ١٨

١٢٩٦ = ١٩٧١

١- صالح یوسفی
٢- عبدالرحمن هەژار
٣- محمد امین عثمان
٤- احمد غفور
٥- د. احسان فوئاد — احتیاط /
٦- د. نسرین فخری — ١- معروف خەزنەدار
٧- سعید ناکام — ٢- صادق بهاءالدین
٨- فریدون علی امین
٩- عزیز شەمزینی

(عاقڵان) زیرەکان ووتویانە

نیشانەی کەم قسەیی، پێنج شتە :

+ ١- بۆچاکەی خۆ زیان بە خەڵق گەیاندن
٢- بێ عیبادەت ئارەزوی بەهەشت کردن
٣- بە بێ حەیایی پەلامارێ ئافرەتان .
٤- نەخوێندەوارێ و محاڵە لەگەڵ ئاڤاکان وخوێندەوارا گرتن کردن
٥- بێ وەفایی وەخەق بیرادەرا .

+ پەند

لەزانایەکی پرسی، چەند برادەرت هەیە، ووتی ئەگەر کیسەکەم پڕبێ برادەرم لەژمارە نایەت، وەبە بێ چەوانی ئەوشوە برادەرم لەدنیادا دەس ناکەوی و تەنانەت مال و منداڵەکانی خۆشم گاڵتەم بێ ئەکەن .

+ خوێندەوار تازۆری کەم نەخوێندەواریش تاکەم بێ زۆرە .
+ کەسێ کە شۆرەتی دەوڵەت و دەوڵەمەندیی بادا بووەوە ، لای لەمرۆکەس بەزیز و هورمەت ئەبێ وەهەموو بۆرەزامەندی ودڵ راگرتنی تی ئەکۆشن ..
فەقیرش شۆرەتی چاکەوون ئەکا .. ئەگەر ئازاو بەغیرەت بێ ئەی ئەڵێن لەرۆح بێزارە وئەگەر عاقڵ وزیرەکە زان بێ ئەی ئەڵێن هەڵەوەرو چەنەبازو خوێریە ...

institut kurde de paris

اكمل

اكمل المؤمنين ايمانا احسنهم اخلاقا

حديث شريف

ليس النبوغ الا قدرة على الصبر

على ابن ابي طالب

قطعه

صفا طبع

يا رب چه حكمت كه خود پسند

بجاي به شود چو تو برتر نگذرد

علي صفاي تو بجاي سيه دلي

كز هوه ميكند تفوق تو برتري

با تيشه بند تواند كه الماس

گر ديگران نيشكر تراشند براري

زيرا كه در فضاي عالم وفنون طبع

وآنرا چو پيشه اند تو آن تند جوي

گر ديگران نيس و تو مرآوس تيشه

گوز موج زانكه جان تيشه جوهري

ديشه فنون فلاطوني وهو

وآنرا چو پيشه اند و كمال توحيدري

insititut kurde de paris

بوده فعی وه سوه سر هڵده شیطان له دل

اللهم اخرجني من وساوس ذكرك

واطرد عني وساوس الشيطانه

واطرد =

الهيثم به پڕوی حیا و خفا و پڕوی گوڕ ته‌ڵین

العيثم ناوی ده خێڵه

الصئوم به فڵی وبه‌ له حیا و به‌ هوشتری له‌وره

وبه‌ گوله سه‌وسه‌نیش ته‌ڵین

الصئوء به‌ له حیا ته‌ڵین وه‌ و خفا و فڕه‌ل

الصئو: بوڕه‌ به‌ له حیا ته‌ڵیه‌ وبه‌ پیره‌ژنیش ته‌ڵیه‌

الغولة به‌ پاڵه‌ وبه‌ پڕوه‌ که‌ حیا پێش ته‌ڵیه‌

الديم به‌ باڕانی به‌رده‌وام و به‌ پڕوی وه‌ڕێ

الديلم به‌ به‌رستان افڕه‌ یعنی سه‌وڵ وبه‌ پڕوی وه‌ڕێ

وبه‌ پڕوی گوێش ته‌ڵیه‌ که‌له‌ سه‌گ بوبێ

الديلم به‌ باره‌ قه‌ڵه‌ وبه‌ پڕوی شێر وبه‌ پیاوی دڕێ

وبه‌ خوی ساغ ته‌ڵیه‌ به‌ مه‌ڵان و دوکانی

البرد بفتح به‌ڕه‌ها رجبو یعنی شه‌م

و صوك و خه‌و یعنی نوقڵ و قوڵقه‌ڵ له‌ بنه‌قوت

فڵ به‌ڕای نوقڵ و به‌ ناوی سالم شتان

البرد: بفتح والكسر وبه‌ ته‌زره‌ ته‌ڵیه‌

عومری که‌جم خه‌ڵه‌ڕیه‌ی ڕه‌وی جاده‌گه‌ری

گوڕی باڕان دیده‌ته‌ پیریه‌ی دین و دڵ به‌ری

جاده‌یکی وه‌ک دونیا ڕه‌هه‌ موشه‌وتاڵه‌ه‌

ده‌ڵ له‌ڵ خوڵی ناهه‌ردو لوزه‌نگه‌ که‌ری

وه‌ فا به‌ده‌ هه‌رزه‌ك به‌ دڵ وه‌ك بێ باوه‌

به‌ دڵ گوڵه‌ - بێ فه‌ - هه‌یابه‌ - شوه‌ - به‌ یاکه‌ری

به‌ دڵ گوڵه‌ - بێ شوبه‌ - بێ فه‌ - هه‌یابه‌ - حاکه‌ری

شه‌وبه‌ده‌وی لوزه‌نگه‌ ناهه‌ڵی هه‌ڵ هه‌ڵ به‌یان

گوڵه‌ گوڵه‌ی ساده‌ بوونه‌ وه‌ڵ قوڕبن گه‌ری

البرد بضم نوعه‌ جلیکه‌ له‌ی ئه‌شوره‌ و له‌ به‌ره‌ کرێ

البرد بالتحريك به‌ته‌زره‌ و اعصاله‌ کران

له‌ ڕوی زور خوڕاوه‌ و احمه‌ڕ

كلي ذي البردة (ای التخمة

السفوط والسقاط: به‌ گوشته‌ین به‌ڕیش و که‌ڕی وه‌

به‌ چنگ وه‌ڕێ

تولہ ناوک خہ یکے تہ فرہ قہ ی بہ نیتو مہ
خہ ولے یک کہ وتمہ ڈایم غہ م لہ یہ ی وہ ی تہ خہ م

تولہ قالے غہ یرو د لہ موچہ وہ تا وتیو مہ
ولہ ی قا ڈیلے نا نے زہ بہ ردہ ستی تہ خہ م

رہ خہ ڑے گہ ڑی لہ دی خا وی لہ مرو ہ تہ کہ م نہ بے
پیشہ لے لہ م روہ وہ بو چی غہ م لہ یہ ر بہ ستی تہ خہ م

بیخود

نیتہ م اصول کہ تا بیگانہ نہ ر وحدت سوہ م
با دو رنگے آشنا نبو د گل عنای مہ
چوں قلم تحریر استدعای مہ بر لوح کرد
خادم آل نبی بیخود نوشت امضای مہ

برنوی

دہ مے گولہ لمے لفی سونبول حالہ لہ ہر وہ کہ لہ ندی فصل
قوی سر ری چہ لہ روی وک مہ تا با رہ تہ م کیڑہ

فائ

ہ کوک بہ قیڑ اندنو ھاوار ودھ ہ ز وبہ کا ھوش تہ لیے
ہ کوکی بہ لوڑ تہ لیے ناووک بہ چغل ئی طیر تہ لیے وہ لہ
ہ شانک لہ سہ روفہ نے
چینہ ڈک ولڑ ہ جاسمن
ہ شند بہ دہ ندوکے طیر تہ لیے وہ لو ضقا - بہ غہ ہ
ہ گا - لہ سہ روفہ نے چا - لفظیکہ افادہ ی فاعلیت تہ کا کہ
داخلہ سہ - لفظیکہ سہ لو وہ آموزگار ہ ازگا -
وہ لہ دفے لفظی گہ یشہ وبہ خہ دو ہ یش تہ لیے
گاری لہ سہ روفہ نے لہ دی بہ ئی بہ مہ دروبہ بات وہ نا یا ئیدہ تہ
وکا - بہ کا وخہ یے بہ جمعہ تو ھونہ روشہ وبہ نہ - اعتوفہ جہ تو
ولہ وبہ نہ - اعتوفہ جہ تہ کہ دئیش وخہ بار جہ ال -
قہ کہ دئیش تہ لیے
ہ کا ی بہ صبا نہ وخہ بار جہ صیلیش تہ لیہ کہ نہ زہ کا ی لہ دہ مس بیت
حاتا شکیہ سہ ہ ای چا بہ وجا لک وبہ روفہ کہ ہ ش تہ لیہ

ہ گوارہ لہ سہ روفہ نے شہ ہ زہ مخفف کلمہ مہ کہ بیگانہ
وبہ گانہ لہ گاو وگا میشن تہ لیہ وبہ جیگہ
ھ گیش تہ لیہ یعنی پاکوہ ہ دھ تہ نگ کہ بہ غہ
کوہ وکوارہ ی پا تہ لیہ وکوارہ بہ فا جیش

institut fürde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

عومری گەنجم خستە ژێر پێی ئارەزوی جادوگەری
گورگی بازان دیدە تەر پیریکی دین و دڵ بەری

جادوێکی وا کە وەک دونیا خەموشە و تا بێ حەد
دەس لە مل ملیونەها ئاسەردوڵۆزە نگەرکەری

بێ وەفا بەد خوو درۆزن بەد نومەک بێ ئابڕو
بەد گۆهەر بێ پشتبەر بێ فەر هەیا بەر ماکەری
[illegible]
شەو بە دوی لۆزە نگەرانا هێشتی هەس هەس تا بەیان
کوچەکوچەی شارو دەربونە و کەلوقوژبن گەری

ئەی گەل ئێمرۆ ڕۆژی لەیلەو بەزمو خوەشیو شادیە
ڕۆژی دەس لە ملانو وادەی ئاشتی و ئازادیە

سەر دشوکر شەوگاری شەوی دەوری ئیشوتی بەری
ئێمرۆ ڕۆژی چەژنی سەر بە خوێی وگای قەالتو شایە

ئەو پاکەتە نیشکەی کە وەعدەت پێ دەرمو
بوچی نەگەیو نەقالتو تائێستە نەبو
بێ نیرە بە دوقالتو نەشێ نێری گەر-
ماشا تکەم وەعدە خالفی دەرچو

تۆ خرایەم ئەڵێت و من چاکیت
گەرچی تۆختان ئەکەین بە یەک قەدوو
نە تۆ قەدرچیت بەمن ئەووت وابوو
نەمن قەدچەم بە تۆ ئەووت حەق بوو

institut kurde de paris

نه فسی بەد خوو لێخورینی لەگەڵ سەریێ پێشوە
سەری چەن سەکیش وێی باکولە خوبایی بوە

. . . . . .

باکەم نە ئاگناە نیندیشم ئازیزی
نامم چوشە محمد وگشتم محمدی

. . . .

روی ترا دروغ حسد کردە ئاست وجود
باشیرشد دروغ وشەم درگلوترا

insititut kurde de paris

المبلغ	رقم الوصل	التاريخ	
فلس مبلغ			
٠٠٠ ٠	٩٢٢٢٢	٩٢٠/١/٢٥	
٠٠٠ ٠	٧٢٤٧٠	٩٢٠/٢/٢٦	
١٠٠٠	٩١٩٠٠	٩٢٠/٤/١٨	

٥٠

٥٠

insititut Kurde de paris

٧٩٥

المصدری: جمع مصدر اسم فاعل من صدره بمعنی جعله صادرا، اصله مصدرین سقط نونه بالاضافة کالمقیمی الصلاة. البیض: جمع ابیض المراد بها السیوف المصقولة، وحمرا بالنصب علی انه حال من البیض، ای ملطخة بالدماء الحمر، وبعد ظرف للاصدار، وما: مصدریة، ووردت بمعنی وظلت والضمیر للسیوف، ومن الصدی ظرف مستقر حال من کل سود، وکل سود بالنصب مفعول به لوردت ومن اللمم بیان للسود، واللمم جمع لمة وهی الشعر المترسل الی المنکب والمراد بلمتها وهو الرأس، والمعنی امدح الاصحاب الکرام والابطال العظام بانهم المصدرون السیوف ملطخة بدماء الکفار بعدما وصلت تلک السیوف ووصلت الی رؤسهم

المصدری البیض هی بعد ما وردت
من الصدی کل سود من اللمم

لطائف نحن از سینه تخم کین ببرد
یاد خود از بروی خصم چنین ببرد

(الی) کسب کردن و آرزو کردن
تعجیم کردن و توجه کردن و زیارت کردن
و آهنگ کردن و غمازی کردن

institut kurde de paris

رفیق — فرد فوری

رفیق که دل بگل در دل بازاری خویشتن یه دوم
بوسه زنان به رفیق غم بالنده غم گذارنده به

رفیق — فرد

هر کاشتی به بهری درختی شادی
هر کاشتی به که بیفتد هوی نازادی

فرد

ده شوق قطره بده تا هلا گیری
و یا قطره دو نیسان که شکی به تیری

فرد رفیق

بخوبان روگه کاتم چونکه هر زانینه نازایی
لکن زانا هوشت به شمه غیری علم نوزانایی

فرد

حالا هم مردی که م زه نه نیم
تو مه ته بوق که م بوتخانه نیم

فارسی — نه نوسراوه

از قضا دیشب گذار بمیکده افتاد
بگه زاری کرد و نانی جست انصافی ندید
رهگذری از سوز جوانی نالیدن آغاز کرد
زیر لب خندید و ساغر می سرودی دو دید
چشم مور و یاری جا رو نانی حلاوت کی دید

نا خوشه گر من که - که بوم
بوکه ری وه کوتا که نا خوشه - که بوم
خاوه نه صدیه زیوزه - که بوم

رفیق

ده ری که رهی تیشه که کرد و تده وه نیزان
نا هادلیه گوته تو له خه لقی دا خه ما

Institut Kurde de Paris

	تاریخی تولد	تاریخی وفات
عمر خیام		۵۱۰ ویا ۵۱۷ ھ
انوری	۵۲۵	۵۹۹
نظامی	..	۵۹۵
خاقانی	..	۵۹۰ ± ۶۹۴
سعدی شیرازی تقریباً	۶۰۶	
حافظ شیرازی	..	۷۹۱
محتشم کاشانی	..	۹۹۶
صائب تقریباً	۷۱۷	۷۹۱ — ۷۴ سال
شیخ بهائی عبدالصمد	۸۱۷	۸۹۸ — ۸۱
شیخ عبدالقادر الجیلانی	—	۵۶۱
امام مالک	۹۵	۱۷۹ ۸۴

institut kurde de paris

۷۹۵

(له‌رخه‌نگی ره‌مزی)

ره‌مزی هه‌ولێ دابو که فه‌رهه‌نگێکی عره‌بی-کوردی بۆ شێعر دابنێ، به‌ڵام به‌ داخه‌وه، هه‌ردوکیان نه‌یووت، نه‌یتوانی ته‌واوی بکات، وێنه‌ش ته‌نها چه‌ند شێره‌یه‌کی وه‌ده‌ست که‌وتوه‌ :

سما ئاسمان ارض وغبرا زه‌وی
حدور و حضیض هجل وهوی نه‌وی

رِجل پێ رَجل پیاو أب باوکه
صدر سنگه شَرّه بێ ناوکه

فخذ ڕانه سن ڕانه جانب بڕۆ
هُدیٰ ڕاستی کذب قَلب درۆ

مکان ومَعان ومحل جێگه‌یه
صراط وسبیل ڕێی ڕاڕێگه‌یه

شَعر موو شَحم پیوه‌کرك قوڵنگ
تل ربوة بخدو حدبت جێی بڵنگ

شفة لێوه فم ده‌م عقب پاژنه
غنی ده‌وڵه‌مند حدید ئاسنه

انف لووتة خدّ کوڵمه عارض رووه
یَدو جارِحة ده‌ست شێمه خووه

کتف شانه خَیشوم بنره‌وڕوی لووت
فطین و زکی زیره‌کی نوح هووت

وَطَبْ مَشکه‌یه غَنَی و زق هێزه‌یه
ذلیل وسیله‌یه وقدر ڕێزه‌یه

insititut kurde de paris

سما آسمان ارض و بحر زمین

صدور و حفیف هجی و هده زدن

رجل پا بل بیاد

فحذا ران سن زانو حاجب برد

نقدی اسم کذب فرد ورد

مکان و صحن و محل جیگه

طرق و سبل ای راه رهگذر

تصعو شخم پیوه کرگ قرقاول

تل پشته نخبه و حدب جا بلندی

تفه لیوه خم دم غضب بازه

غی دوله ضده حدید آسن

انفلوت خته کهه عارض رو و ده

بدو جاده دسته شیمه خوده

تنشا خیشوم بروز و دور لوت

رکض زوج جفت

فصیله وذ گ زیره له

(وقص) مگه یه (نحی وبش) هیزه یه

(ذیله و سیه و قدر) زیزه یه

تل و هضبه

سماء و هیا نور و رو نا که یه

(نافقاء) (قاصعاء) (ناکه) (لانخ) سوراخ بوزو و دو اویه که تو سوراخ دو

لقوه. تفوا هردو کولاره نخیف هی ردیه

شوحه کولاره (هقف) گوشیه

(شوحه. هذات) هردو کولاره (هقف) گوشیه

عضب دو لیکه هی یه چی جاره

(قفقف) چیچکانه وه له سر دنیه

(قعوا) بزن قل قاچ باریک

(قصعاء) بزنه شاخ شکاو

(نافقاء) به زنه مگه کوره اویه

(لانخ) به زنه کوره بان اویه

(هقف) به گوشیه اویه

(هقف) به شکاندک اویه

(قفقفا) به چیچکانه وه له سر دنیه

(قعوا) به زنه قل قاچ باریکه اویه

(قصعاء) به بزنه شاخ شکاو

هلک خاپی (فرحص) عه ده

(تزگره) کوردی

institut kurde de paris

سناء و ضيا و نور روناكى يه

شوحه و حدأه هه‌ر دوو كولاره
عقرب دوو پشك [illegible] حيّيه مێى ماره

insititut kurde de paris

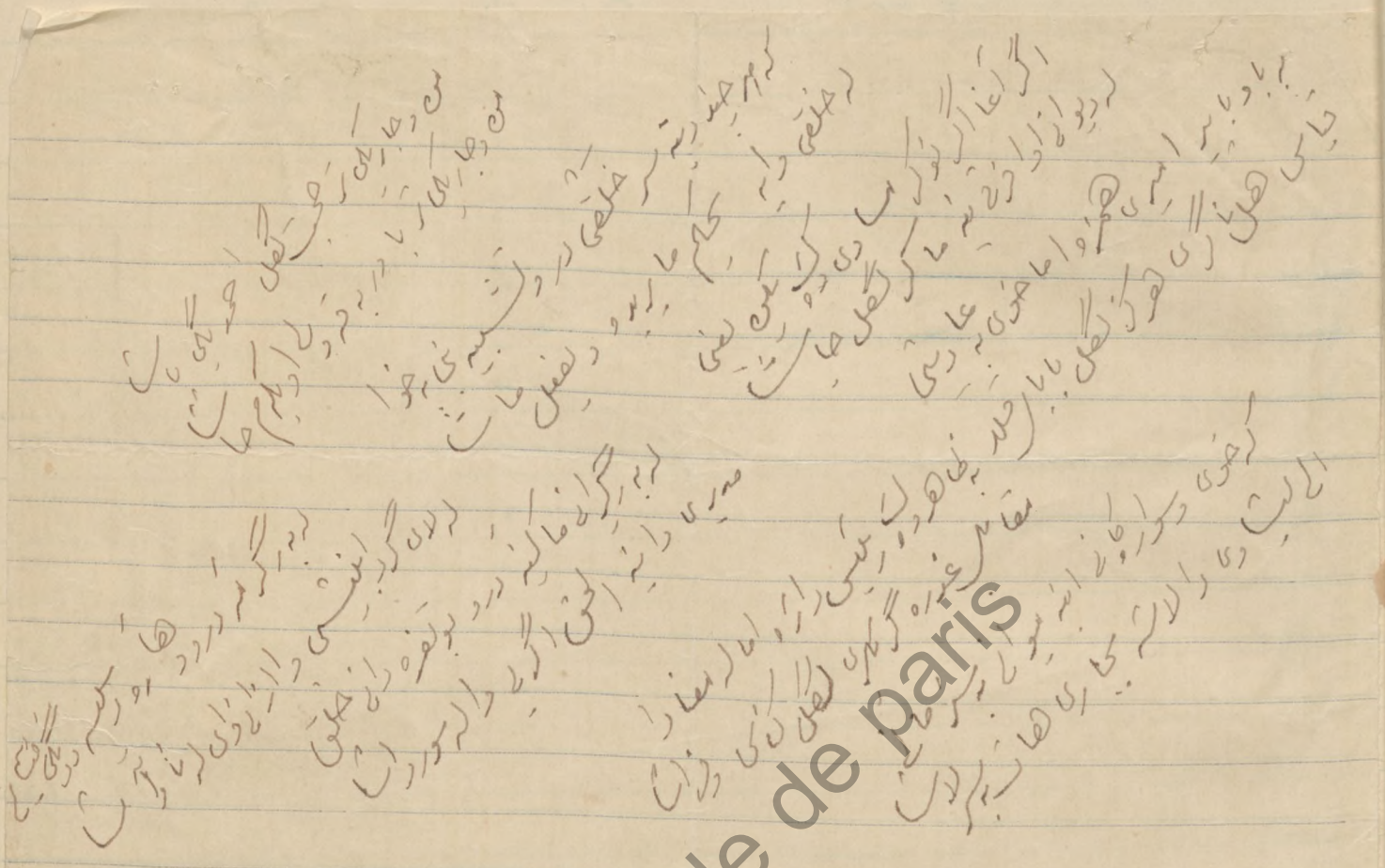

institut kurde de paris

شەفیعی ئەگەر شاهی سەرمەدی بێ
تکاکارم رەسوڵی ئیزەدی بێ
ئەبێ بارەبێ لە تەقسیرم ببوری
ندووکێ خەرمن کە کەسی ئاگەدی بێ

گەدەرەخانی

گەدەرەخانی شاعیری نەبەدیەتی غەزەل
بێ پەیا بوونی هەبوونی بەشبانی هەڵبەست

هەچوونی خەزالەچوون نبوو کەس رازما
باید اندر سینە پنهان می بماند رازما
ای دریغا خستە جایی تا بکام خویشتن
شرح حال دل دهم با سید محتازما
شعری دانش مقام فیض وفیرای ادب
کعبهٔ ارباب حاجت قبلهٔ اعزازما
بلبل باغ فصاحت کیك کرسای حیا
گلبن گلزاری عفت باز خوش پردازما
مرجع تکریم امیت پرور از روی لطف
پرسش فرما و گو گو رەفزی بی نازما

Institut kurde de paris

شفیعی کہ تلخی سرحدی ہے
تکھا کام سیوں ایزدی ہے
نہ شی
چہ ہے یارب کہ تقصیرم ببوری
نہ وہ کہ ھر من کہ ھر کس احمدی ہے

کہ گہ گہ ھر دو کار خانہ خیارے
نہ خوشی قانع نہ من شی کہ یارے
وہ یار خانہ ۔ بالکہ نگفتہ
قہ و حکایہ ۔ یہ ۔ ندی موضعی ھارے
قہ ی ۔ طول و حکایات موضعی ھارے

کشتی شکستہ خوردہ موج صفا مبیں
ھیچوں حباب خانہ بدوش ھوا مبیں
بیروں شو از گوشۂ ظلمت سرای خویش
چوں مہ سرم در بدر دیدہ ھا مبیں

۱۴۹

institut kurde de paris

ژنه‌که‌ی ... افندی به منالی تۆزا
هەر به پشتگانی ئه‌وا ئێسته به‌یاتیش وبه‌یش

ذوالجناحین خه‌لیفه‌ی نه‌قشی وقادریه‌یه
هەر مریدی ته‌له‌بی مشته‌صده غیری ده‌رویش

ئه‌گه‌ر ظالم به‌رۆژی دوت شه‌وی تار
ئه‌بێ تصدیقی فه‌رموی چار وناچار

مه‌ردێ هەیه له‌ شاری سلیمانیا ئه‌ژین
فه‌رمویه‌ دانه‌ باعث مانو ده‌وای ژین

حه‌ق ئه‌ژین دوتویه‌که‌ ژانی ره‌گی به‌شه‌ر
نافع ترین ده‌وایه‌که‌ چاره‌ی ئه‌ژینه‌

دووباره‌ هەر دوتویه‌که‌ بۆگش نه‌خۆشی یه‌ک
گێره‌ ده‌رزی یه‌که‌ چاره‌ بالله‌ له‌ینه‌

چه‌شنی ته‌له‌ره‌ش ده‌خیلی به‌ختت بم ساز
مه‌قرێنه‌ به‌سه‌ر شاری سلیمانیدا

گل امیدمارا آفت پژمردگی نبود
که باغ آرزوی ما هوای معتدل دارد

---

institut kurde de paris

Institut kurde de paris

institut kurde de paris

ئەوکە سەری بۆ شۆڕشەر ئەم قەومە دایم گەلان ئەدا
ڕێی خراپە و ناحەقی دایم بە حەق پێشان ئەدا
ڕەنجی تووشی دەردو ئازارێکی بێ دەرمانی کەی
گەردەکو ئازای جەرگی کوردی بێ تاوان ئەدا

دایزێ جەرگ وگەناوی گەلوەڕێ پەنجەی ئەوەک
ئەمری بۆم بارانی دێهاتی گەلی کوردان ئەدا
یا: ئەمری وێرانی وەڵاتی کورد وکوردستان ئەدا

بێخودشەوەکەت گەتابێ تاریکە
ڕێگەش بەخوداوەرێزو زۆر باریکە
کاروان گەمو یاری کردو ڕۆشتن وتوش
خۆگوڕجەوەکە کە ڕۆیشت نەزدیکە

بولبولی دڵ تازە مەیلی گوڵشەنی ئەشعارەکا
تازە زوی خونچەی نەپشکوتوی هەلی ئەفکارەکا

---

institut kurde de paris

بۆ خ.ل سەید ئەحمەدی خانقا وەڕاوە :

فەلەک کوا کردەوە و ڕەفتاری جاڵمی غەیری بەدکاری
لەگەڵ کێدا هەتاهەر هەیانی وەفاداری

بەکێ بەک لوقمە نانی داوە تا ئێستا بەبی ئەزیەت
بەکێ چەن پارەیەک داوە تاهەر نێ دڵ ئازاری

ڕەگ و ڕیشی دەرهێنی زیندەگانی کێی بە تیغی مەرگ
لەباغی گەم دەوای هەستیا نەبڕی بە بێگاری

چ دانایەک لەزەرێ نائێی ئەمال و مطلبی کرد
چ سەرداریەک مولەت داوە چەن سائێ بەسەرداری

بە ناپاکی و خەینی خوێنی کێی نەڕی وەکو ئینگلیز
بە بێ چەوچ و قەباحەت هەرگی کێی نەبڕی بەسەرزاری

کە تارێخی وەفاتە سەیدم پرسی لە دانایێ
بە مطایبەی وتی تارێخە گەڵەم مەنواری

لە ایلولی هەزار و نۆسەد و پێنجاو دوو دانو
کە ڕۆحی پاکی سەید هەڵفڕی بۆ جێگەی یارێ

١٢٧٠ هـ

٥٥	که	٤٢٥	له
٢٢٤	ڕوحی	٨٧	ایلولی
١٠٧	پاکی سید	٦١٩	هەزار و
٢٢٠	هەڵفڕی	١٥٦	نۆسەد و
٤٧١	بۆ جێگەی	٦٥	پێنجاو
٦١٢	یارێ	٢	دوو دانو
١٢٧٠		٥٨٢	

٥٨٢

١٩٥٢

institut kurde de paris

٤٠٠

insititut kurde de paris

٢٥	٢٥		
٨٧	٧٤	سه	
٤١٩	٢٤٤	كوشتم	
١٥٦	٧٤	به	
٦٢	٢٥٦		
١٥	١٢٩	لطف	
	٢٥	جليل	
٨	٧٢		
٥٨٢	٦٨٩		

٤٤٢	٤٦٤		
٦		عقوى	
١٦٦	١١٥		
٢١٤		دارى	
٢٢٠	١٤٦٥		
	١٤٢٦		

insititut kurde de paris

insititut kurde de paris

insititut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

Institut kurde de paris

بۆ گوڵەڵەی بۆیژان

حەریرەمەندەمان دەهێشکەوێتەوە

تازە مانگێلی دێری دوور وێژ
حەسەن بخێزان سوخەن وەرانی بۆیژ

ح بۆیژی ئەوەی لە ڕێی وەتەنا
زار و نالاوی حەپس وەیلی چێژ

ح ئەدیبێ ئەوەی کە حەپسی پزیشک
زامی جەرگ گەلی ئەکا سارێژ

ح بۆیژی ئەوەی لە باخی گەلا
شەتاڵی شەوبۆی شادمانی نێژ

تۆی کە چۆنای لەچمەنی کورد ا
دایما سەروی سەرفرازی نێژ

بالە وێرانە پانەی وولاتا
ڕەنگی قەسرێکی ئاوەدانی ڕێژ

شێری مەیدانی شێرخوانی بێ
نەک وەکو بەرخ وەی بکا گاوێژ

لە بەرابەر گروهی ناحەزدا
بچە قۆچ حەپسی خوێنێژ

insititut kurde de paris

رەزی

ئەگەرچی هەر وەکو ساقی خێرو رخساری
لەفوق قاچێ نەرمی وشلە لەشولاری
بڵێ چی فائدە باهەر نەگوفتە باشدبێ
قەدی بەتولو حکایاتی موضحکاری

فەرد

شکری خدا کە موکیلیوی رەخایەدل
ئاوینەیکی وادی ایمان نوایەدل

فەرد

ئەگەر زەلیخا دەکی بێگانە وخوبێ
تووی کەیس و حاجی سەرخەرخەچوبێ

insititut kurde de paris

ئەگەر چی لەبەر وەکو ماهی مونیرەِ روخساری
لە نەوقی قامەتی نەرمی وشلی لە شۆلاری

وەلی چ فائیدە باهەر نەگوفتە باشدنی
قسەی بەتوڵ و حکایاتی موضعی کاری

—

قەومێ کە زەلیلی دەسی بێگانە و خۆی
نۆوی گەنم و حاصلی سەرخەرمنی جۆی

—

insititut kurde de paris

ئەوی لم شارە گورە یە بێژن
ئەری ایوە گوێ ئە بێژن

ئەوانی ئەوون ئاوەدێ بێژن
ئەوما وەرگان یاخو ئەبێژن

ئەوی ئاگەنا مردیکس
بەرائم شرینی ئەخاوە ئەچێژن

ئەمانو سەرا بیاد زندو
ئاخو مردو ئەبێژن

هەزار شارە ئەهەوڵ عەدالەت
ئەتی ئەگەڵ شەڕ ئاوەدێ بێژن

بۆ ئەشرابخانە و شەراب وبیسکی
هەرچی هەتا دەستە دیلاوەتی

عەجەبی بیلە دیلاوەتیە
چە جێگایلە ئەمالوە ئەدات

گەوا زندوی بە مردو ئەبێژن

بۆ شەراب وشەڕ وقومار
هەرچی هەتا دەستە دیلاوەتی

ئەوەی ئەبێ بە عەدالەت
ئەوا ئەبێ بە بێ عەدالەت

ئەوەی ئەوی بە بێ عەدالەت
ئەوا ئەبێ بە عەدالەت

ئەوری ئەوی بە بێ عەدالەت
ئەوا ئەبێ بە عەدالەت

ئەوەی ئەوی بە بێ عەدالەت
ئەوا ئەبێ بە عەدالەت

هەزار شارە ئەهەوڵ عەدالەت
ئەتی ئەگەڵ شەڕ ئاوەدێ بێژن

هەزار شارە ئەهەوڵ عەدالەت
بێ ئەگەڵ شەڕ ئاوەدێ بێژن

institut kurde de paris

افری
جانا شمی غزنو امروز را قرار است
از چاشت تا بمغرب موعود سر چنار است

insititut kurde de paris

وەرن کوردینە

وەرن کوردینە بە راستی وساغی
دەستە دەینە دەستە یەک بە پردەماغی
ئیتیفاق بکەین بەڵام بێ دروٚ
بەو شەرتەی نەبێ نەرخی من و تو
تو دەڵەیزی منیش نەقیرم
مەسەل تو گەنجی منیش وا پیرم
یەکێ بە نووسین یەکێ بە پارە
هیچ سستی نەکەین ئازاو بێکارە
بە جیان تێکۆشین بو بەرزی وەتەن
لە دەین لە بانەی سەرو باسەمەن
لە سەر ئەساسی دیموکراتی
تەقەللا بدەین بو پڕۆژی ئاتی
گوی بگرن لە من بە خوای لایەنام
ئەزانن بوچی ناگەین بە مەرام
لای کەس بە راستی جیدی نیە تی یە
بو تەمەع نەبێ میللی نیە تی یە
سوائلە زای کورد یا لێقەوماوی
بێ بو لەتێ نان یا خو دراوی
کەڵێن دەرکەون نەکەی شێ بەرێ
بە یاڵە بەستو ئەکەینە دوژمن
(کەمال) سوێند ئەخوا بە خوای مەعبود
ئەڵێ تا وایین ناگەین بە مەقصود

+ ئەم شیعرە بە ناوی کەمالی کوری یەدرە لە گەلاوێژی ژمارە ١ سالی ٦ ی کانوونی دووەمی ١٩٤٥ بڵاو کراوەتەوە
+ لە سالی ١٩٤٤/١٩٤٣ دا کەمال لە ئاهەنگێکدا تایەتمەندا لە یانەی نەهزەتی ژنانی کەرکوکدا خوێندوویەتەوە.

institut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

خەلق گریانە منزل و گشت ایلە سرنا خون
هەکوردەیە وە لەهوریکی نرم وکوڵەرون

سەبابی یەک نرکە وتنە پێشی کەوتن لە کسی
باشتە بەری نەکوتنە دوا کەوتن وڕنجەرون

کوردینە ام نفاقە لەجیا هەکوتنی
هەوادوام هەکات وگلی گری وهون

تاکەی هەوندە ئاوهیە دوخوابە بوون
تاکەی هەوندە هاڵی خاینی دەرون

تاکەی وکوگرندە خڵ وخاوی یەکگرین
تاکەی وکودرندە دل وجگری یەکخون

تاکەی لەجیاوسڵی هەوە یەکەمنە
تاکەی بەچولی آرزو وبەدڵیل نەرون

تاکەی خەریکی کەشتن وکوتانی یەکترین
تاکەی بەواتە یکی دردی غیرە دڵخون

خەڵق بەزور بازدەی فن گەیە آسمان
ایوە بێکی خەریکی بزم هەلوگیە وهەڵقون

گاهی لەدوی جڵەتە وە بەجنی
سانی لەدوی نەزانیە وە بەفرەسون

واتی هەگەن لێچیە بەتێکە بەفیلسوف
یاخو بەشبقە کردنە سرکە بەآدیسون

institut kurde de paris

institut kurde de paris

دحیلک یا فخر المرسلین معجمه

۱۲۶۰

غزال خوشخرام من که طره انتشار اکا
هزار شیری صف شکن به رشته شکار اکا
که تیری غمزه شیراکا له جرگو سینه کار اکا
که قامتی به راستی له سروی جویبار اکا

فدای دلبری ئه م که غنی دلربا بیه
غلامی سروری ئه م که فخری پادشا بیه
که روژی هجری ماتمه شوی وصالی شا بیه
که صد هزاری وک منی به مال سر فدا بیه
منم که لقد خلقنا ملک نه تری ئه و اشتاراکا

پیمبری که باعثی وجودی خلقی عالمه
که یک تای عرصه شفاعته و مسلمه
که زام هجر و محنتی سرور و وصل مرهمه
له هفتخوانی سینه دا مژه ی خدنگی دو سمه
له فتحی خیبری دلا بروی له ذوالفقار اکا

گدای باره گاه ئه و ئه گر امیره گه وزیر
فدای عز و جاه او اگر غنی ئه گر فقیر
مه رسه خرقتی عادتی شهنشهی فلک سریر
اگر له فیض او نه بی دو هوته جو و یک جو و حشر
جلون له روی حمد تا کفایتی هزار اکا

خوشا او دهمی که دورشو طواف اکا ردا قتو
خوشی سره که کو تبی له کوچه و دسو قا قتو
به تیاکه تیاکه بی دلی که تی بی اشتیاق تو
حیاتی منی وصالی تو ممانی منی فراق تو
به لی پری خیالی تو علاجی نیشت هارا کا

ده سیاکه چاوه ری تی کتانی دل وصالی تو
امیدا کا که ده رکه وی له پرده ی جمالی تو
اگر له آیینی منا ده می نه بی مثالی تو
شکسته بی به بر دی غم به جاهی صبحت آلی تو
که اسمانی وکو زمین به وانه افتخارا کا

خصوصی خلیفه یه کم رئیسی فرقه ی هدا
که او بو یار و روحی خوی له ری ی صدا قتا فدا
که سی که پی ی بخانه زاری اردها له وسیاکه
له به ر رسولی محترم وک گرندی بی بگا
یقین بزانه ایشی وا له ایلی یاری غارا کا

له ناش ایام نامور عمر خلیفه ی زمین
درختی معدلت ثمر چمنی طرازی سر عودین
نه هر له عصر عدلیا مه زه و له گورگ ئه بی ئه ین
له جیگه یی جنابی وکو تو ایتر سه گی لعین
له ترسی شیری هیبتی به لوره لور فرارا کا

له وصفی خانی سوم یگانه گوهری حیا
امامی مجمع ادب خطیبی منبری حیا
ده جی بلیم فحالتم له شری جوهری حیا
کسی که دا بخا فلک له ری ی او اسری حیا
هزاری وک منو ملک به یاسی شر مسارا کا

له گل کسی حبیبی خوی خدا که بوی خنایتی
بیانی وصفی او اکا له (هل اتی) به ایتی
به لی غضنفر یکی وا که وا در ا هدایتی
له روژی فتحی خیبرا به زوری شانو رایتی
به ده ستو تیغ هه لگتی له شیری کر دگارا کا

مه رسه جاه حشمتی دو بیجوه شیری حیدری
که خاد میکی پیشه یان چه شتیو چه حیدری
شقیتی اکا به صدری قباد و ناجی قیصری
ئه مانه چیته کربلا گران ارزانی ای پری
که کومه لی ملک لیوی له قافله ی زوارا کا

له بیخودا رسوال اگتی که چونه چاکه صحبتی
به دروی غشتی لیاده نه ماوه هیزو قوتی
به ناله نالی گر میا به اهی سوزی حسرتی
به اژه وانی اشکیا به زعفرانی صورتی
له چولی بی نوایا له قیسی لرشی به بارا کا

به‌ده‌س هه‌وای نه‌فسه‌وه اگه‌رچی بنده مسته‌لام
هه‌لاکی باری مه‌عصیت که‌لاکی دزّی بی‌دام
به‌لام ئومم کفایه‌ته که نعت خوانی مه‌قامم
خولاصه‌ی له‌هه‌ردولا که‌سیکه ملحای ئیمام
که گفتگو به‌وه‌حشی و غزال و سوسماره‌کا

هه‌زار شکر و صد ثنا که غونچی واگه‌شاوه
به‌بوی نسیم لطف حق گه‌ری له‌دل کراوه
بروه‌تی هه‌وای غم له‌سه‌رزه‌مین براوه
لوای شادی و فه‌رح به‌جاری هه‌لکه‌راوه
موقه‌ده‌مه‌ی شکوفه‌ده‌ر له‌شاهی نوبه‌هاره‌کا

هه‌تا تجلّی خودا له‌عالما بکا ظهور
به‌ئاگری گولی جه‌مین چیایی ته‌کیوی طور
فریشته و ئادمی هه‌تا ئه‌له‌خوارو‌ژوور
صلوة حق له‌سه‌ری که‌شق له‌شق‌ی ئاقه‌ره‌ ~~له‌سه‌ر~~ که‌شق ئه‌کا ته‌مه‌له‌دوور
سلامی حق له‌وی که‌ئه‌ی خوره‌له‌غاره‌کا

ئیلی
حه‌مه‌ئم قصیده‌ مسته‌ط‌وه‌ن نه‌کی نه‌وه‌ک
منیشی وه‌نی بگه‌م بام له‌لای تو هه‌ر به‌مینی

insititut kurde de paris

عنترة

وسيفي كان في الهيجا طبيباً
يداوي - أس من يشكو الصدعا

على - أس عبد تاجر غر يزينه
وفي كل حرف قيد ذل يهينه

نابغة الذبياني المدح في صوغ الذم

ولا عيب فيهم غير ان سيوفهم
بهن فلول من قراع الكتائب

شيخ يرى الصلوات الخمس فريضة
ويستحل دم الحجاج في الحرم

العكس والتجريد

زهد محب في الدنيا لمن قل ماله
وذل في الدنيا لمن كثر ماله

فلولا زفيري احرقتني زفرتي
ولولا دموعي احرقتني زفرتي

فلولا دموعي كتمت الهوى
ولولا الهوى لم تكن لي دموعي

institut kurde de paris

Institut kurde de Paris

بناغەو چینی دیواری
نیلاری بزێی وڵداری

بەسەر لاپەڕی دڵا رۆخا : تۆ بڵێ توزی خەمی هێنا
بەدوای باڵداری ئاواتی : فڕێوی بەسەر ڕوشوێنا
دەسا ئەی پایزی ماتەم؟ : ئەوەندەم تاسەی ماوە
هەموو یادگارەی لەدەو : ئەیانی عشقەجی ماوە
بەجارێ وەک گوڵا سرەوی : خزانت گشتی ڕامالێ
بەوردی هەرگەڵ بێ : ببا بۆ خوارێ چالێ

دە با بارەشی لەدوایێ
لە بیابانی لەماوبیا

تۆ بڵێ توزێکی وڵێی : کەیف بەشێوەڵە توجوێ
سەری ئەو خوارێ چاڵە : وەکو گوڕبچە وابوێ
لەشا بابەبای وەشتا : لەسەر داهەوری ڕەشایی
بەگوڕی یادگارا بابەخور : تاوی بیارێنی
دە با بچن بەیەکجاری : لەگوڕی تۆ بگۆڕێ تۆنیا وا
ئێشا لەناوناوی هەگبێری : لەناوبابەری دنیا وا

بەڵێ باگەڕەوە لوڵێ
ئەی بونبڕی توی لێ

وەکو لەدوێشەڕا بچێ : لەبا بۆنخۆش لەنیایی
بەگوێیا بابچرپێنێ : لەقای عمری کوتایی
دڵی کا بالە بەرچادم : لەقاڵی چاوی قیبلادا هەڵێت
سەڵی بێ بال جوانبێو : بڕەی سەرلێوی ڕەهاوێت
بەتایبەتی یادگارێکی شەهیدی : لەسەر ڕەوێ
بەدڵداری عەرکورێو : شەوانی جوانە مەرگێوە

(١) «أحمد هەردی»

«تاپۆ : بەڵگەی لەبەری شارەزوور یەعنی «دشیخ»»

institut kurde de paris

چند هۆکەسێکی لەبەین خالیم بەمناسبەتی
وەفاتی خودالێخۆشبوو شاعیری گەورەمان ملا محمود بێخود

وەفاتی خودالێخۆشبوو شاعیری گەورەمان ملا محمود بێخود

لەدل صبر و لەتن طاقت لەجاد ئاگای وەفاتی
دل آرامی نەما ئیمرۆ کە وا آرامی جان رۆیی

لەحالی بێخودی بوو ماتەمی بێخود لەهەر لایەک
فغان و ئاهی مەردوزن بەرۆیی ئاسمان رۆیی

لەگۆچی پیری وەیادل دڵم پڕبوو شەوەکەی وا
لەگەڵ دڵدا گەلەی دڵدارانی دڵستان رۆیی

کەوا ئێستا گەلەی پاکەکەی دڵستانی دڵدارانی
بەقەلبی مەطمئن بونیادی ئاجیجی گەرمیان

بەقەلبی مەطمئن بونیادی ئاجیجی گەرمیان
بەماتەمی فاتیحخانی سەربەرزی هەڵبەجە رۆیی

گەلێ باغی صفا بو جلوەبەخشی نوبهاری
بەرەبڵی زەعفران ئیمرۆ بەرەوئاسمان رۆیی

بەرەبڵی زەعفران ئیمرۆ بەرەوئاسمان رۆیی
لەوداعی مەوزەعی گوڵزاری تخڵی بوڵەفردوس

لەوداعی مەوزەعی گوڵزاری تخڵی بوڵەفردوس
بەبابڵی هەمەتێ پەروازی کرد بۆ ئاسمان رۆیی

ئەجەل نادادی دانادە بەنادرصیدی ئەم گۆڕە
غەزالی دەشتی ئیمن بو لەپێش چادم نهان رۆیی

گوشادەی عقدەی هەرکارەبینجەی علم وزانینی
حەلالی مشکلاتی جاهل وهەم عالمان رۆیی

فصاحت میدای شعری بلاغت مصدری بینی
زەکادت لفظ و گوفتاری بەئازکاری بزان رۆیی

بڕاهی دودەماڵەی ئالی موفتی بو لەعلم و فن
ئەسیری دل فگاران وپرسی ساحبدیوان رۆیی

ئەوجی بڕاهیم ئیسی پیرەودی نەم پیرەبو دەهی
بەناچاری عوجی کردبەئوجی لامکان رۆیی

لەتاریخی وەفاتی پیرەکەمنی پی گوتم ئیمرۆ
(دلی مغفورە) نەم پیرە بەرەنگی نوجوان رۆیی

لەبەرجوشی دەردەنم سەردەکا خوینی جگەرەدەم
کەسیلی ئاشکی حسرەتمە لەچادی خونفشان رۆیی

institut kurde de paris

پێنج خشتەیەکی خادم لە سەرغەزەلی مامۆستا محمد رمزی بەرێز

ئەی تابەکەی هەر وا لەدەست ئەم نەفەرەوەرەش بم
بەغەفلەت صرفی عومرم بێ دەرون وسینە پڕ غەش بم
هیوادارم بەرەحمی تۆلە رۆتاتاکو ردگەش بم
لەقاپی لطفی توکەی قابیلە نەمیدو بێ بەش بم
ئەگەر سیصدەندەی ئێستە تادان بارو بروەرەش بم

ئێ بێ (لاتقنطوا) بێ هەرسەحەرئێ وراردەهم دەرسم
بەلطفی تۆبەئومیدم کەمالی دەرگری نەقسم
بەئایەی مغفرت دل شادم وئێستاکەناترسم
کەواعظ هاتەسەرمەفوردعی بەحری رەحمەتت نەقسم
وەتی باکم لەچی بێ سیکە گەرصدهێندەسەرکەش بم

(لیبلوا) بوئێ دانەی دینەمەیدانی عبادەت دا
ئومیدم احسن الأعمال نیە پالم بەلطفت دا
لەسوزی آگری شەوقت بسوتم تابەدایم دا
لەکورەی راستی دبوتەی محبتەخوداوەندا
مەدەرکارم بەتادەکێ زیری قالبی غەل وغەشبم

لەآیاتی (ولاتیئاس) ئێ خوازم بورجاکاریم
سەرمخالەم پلەی مأیوسیەی افعالی بەکاریم
بەرێزی بارشی رەحمت بەسەرکشتی غەم دنداریم
لەباخی مەغفرت داگولبونی تینوی هیوادارێم
بەلطفی مەرحەمەت تیرآوی کەی تارەنگورەگەش بم

(الیس الله بکافٍ عبده) گەردێتەسەرزارم
بەدل تصدیقی کافیمە بەزاریشا بەاقرارم
هەموکاتی لەهەرجێگا ئێتوی ببینە مەدەرکارم
لەکاتی گیانەلاشا هەرئێ بی تۆبی نگهدارم
خدانا کردەنەکێ لەوساتەدا بێتومشوەرەش بم

institut kurde de paris

بتبرسه تۆله مه غردری (ولاتمشِ) له سه ربڕ ڕزی
به آیت نه هی لێکراوه له بایی بون ولوت به رزی
سه رت داخه له دونیا تاله عقبی وه رگری به رزی
هه تاکوکه ی له ڕێی باخی گه ری نه فاوه کوره مزی
بڕوموو دایما هه رتوشی آزاروکه شاکه ش بم

م.ع

insititut kurde de paris

Institut kurde de paris

institut kurde de paris

جا کە و (علم) یەنی بەیداخی کە دایبان
دای کە چەقیان لێشاندا چەقاندنی نابنەوە
تا ئاخر کە کەلەم لە دولەوە نەلام پیدا
کە بە دوور بە دوور تا یاری کە کەلە کە جانبش
بەگوڕی بەیداخ دا کە چەقیان و بۆ کە نەدە
ناو سفیە کەوە وەبەر کە کەلە کە وە یەکی
کە مەقەلە بالیکی زۆر کوبوردە و وردوردە
کە لاتی بە لای سفیە کەوە ولی نزیک کە بوردە
کە جانبش وەهیوان ئینگەچوغیان لە بەرابوە
وەبەر وسیای هەیوان تقریبا وەکو یەک جوان
وبە شەوکەت بوون یەکە لەوان خەریکی کە بە
یەلاری سفیەکەیە ئیکەوئیکەیان بانگی کە کەلە
نەمەر هەچوەوە یەکەوە کە وە شیطانە
وبا جبوکە یە جا سفیەکەوە تا بە یادە کە
لە یەیداکە بە چوبکی قەلەبالغ گەلی سفیە
کە لیە نەک یەلاریان بدەنی وبا لە گەلی
وەخەنە ناو کانەدی کە وجاخ کە وقەلەغ
دوی کە بکەن بە چەنگیان نیزانە بانگ کە کە
بەدەمی وبە دەنگیان نیزانە بانگ کە کە
(هەوری هەوری) وهیدیکیشیان
دیارە بە دەنگیکی نیزانە کە لە قیوقیوانی هیری تەمەن
وانیز هەل کە سەر وبەرجیان دیلە وەم نسیبەی
کە وابە دەمانیان کە ونسیبەی کە لەوی گیرا وە
جا کە وانی گەیشتە کە کە وقەوم هەورە کە لە گەلی
وبالطبع ابوەی وەکومەشارەزای تقالیدو
هەلسانەوانیان وجەشنەوجەنگ کاوریو
کە لە رەوی کە قەوم کوردی جا ایمە کە تورانە

Institut Kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

insititut kurde de paris

Institut Kurde de Paris

institutkurde de paris

ڤانتا مۆعیدێ قوبلێ لزڤینێ وەمۆعیدێ پاشێ

الذل - ضد الخزي - العيب والريبة

الذل - بفتحتان به‌تەوه‌ڵ نۆمه‌کرخراوه‌ته‌ڵه‌یه

الذل - بالضم به‌طیری بچوکه‌ته‌ڵه‌ (صغار الطير)

الذيلم - به‌کاره‌صیروله‌وبه‌بۆری‌ئیره‌وبه‌بیاوی‌دێرێ
وبه‌سه‌خڵی زه‌ڵام وجگه‌ومه‌ڕ وئه‌سپانیش ده‌ڵێن

الذيم - به‌باڵنیکی به‌بۆسکه‌وه‌ره‌عد وبه‌باڵنیکی ئیتیش ده‌ڵێن

الذيم - به‌بوستان ده‌ڵێن فرۆزلێنی سه‌وڵ وبه‌پیوی
وبیچ وبه‌پیوی گۆرێش ده‌ڵێن که‌ڵه‌سگ بۆبه

الرهيم - به‌پیوی چیرک وعونقا وبه‌پیوی گۆرێش ده‌ڵێن

فا - ک

كرا - به‌عه‌بد وسه‌یاش وده‌ڵاک وبه‌جاجه‌ما
گ وبه‌ئاسنش ده‌ڵێن له‌بۆری پێڵاوده‌ڵ
که‌به‌عه‌ربی مۆزه‌ڵ وبه‌کوردی که‌توی ده‌ڵێن

نوزند - له‌سه‌ر وه‌زنی هونه‌ر به‌ته‌جوم ده‌ڵێن
یعنی ئه‌ضڵه‌ڵه‌ئه‌ڵێ وه‌بۆماڵنیکی گۆری
ومرخای ئه‌بڕێ وه‌

چۆک - له‌سه‌ر وه‌زنی ده‌ڵ به‌موته‌جم ده‌ڵێن
یعنی که‌سی ئه‌ضڵه‌ڵه‌ئه‌ڵێ ئه‌وه‌بۆماڵنیکه‌
بێگۆری وبه‌مه‌ضای ته‌جوفه‌ڵ ئه‌ضاته‌وه‌ وه‌کو

(نوزند) وه‌زنی ناوک به‌جه‌غڵه‌ندی ئه‌ڵێن

شانک - له‌سه‌ر وه‌زنی ده‌ڵ وگۆڕان وجاغ
وه‌کو چینه‌دان وگۆڕان وجاغ

شند - به‌ده‌ندوکی ئه‌ڵێن به‌عه‌ربی منقار

کوک - به‌دوگڵه‌به‌ڕه‌ش وقیرانده‌وبه‌کاڵوش ده‌ڵێن

کولی - به‌گوێره‌ڵێن وه‌کو کالنج وکیل وکیلک وکیلۆ

کا - به‌کافی عه‌ربی به‌ضه‌تو ئه‌ونه‌ره‌یشه‌وبه‌ره‌عه‌تو
فه‌ڵاحه‌تو ئه‌وبه‌زه‌ڕعه‌تو فه‌ڵاحه‌ت کردنیش
وه‌هه‌ڕگو جه‌ڵیش ده‌ڵێن

کاری - به‌جه‌ڕگ جوو موڕاد وبه‌خه‌یاڵیش ده‌ڵه‌ن زۆری ده‌ڵێن

گا - له‌فه‌ڵیکه‌ئاماده‌ی فاعڵیه‌ته‌ گاکه‌ داخڵی سه‌ر
له‌فه‌ڵیکی تریشو وه‌کو ئامۆرگار وسازگار

گاری - له‌سه‌ر وه‌زنی لاری پێی به‌ئۆباتۆمه‌ڵ وناپه‌ده‌ ده‌ڵێن

تاشک به‌پیاوی چاڵاکو چابوک وبه‌ڕوونه‌کدڵ ده‌ڵێن

institut kurde de paris

حافظ

نه دولتی دنیا بتم می‌ارزد
نه لذتی ~~~~ مستیش الم می‌ارزد
نه هفت خواب‌ا ستادی جبان
این همه نه هفت روزه غم می‌ارزد

=

دوران بقا چو باد صحرا بگذشت
سختی و خوشی روزشت و زیبا بگذشت
پنداشت ستمگر که جفا بر ما کرد
در گردن او بماند و بر ما بگذشت

=

ای دل چو تو حال هفت خوبی ندانی
بیهوده سخن از هفت خیر چرانی
بر عیب تو چون پرده بپوشید خداوند
ظلم ست گر پرده خود بدرانی

=

بد استهزا و نخوبیت کمی میل
کزین بدتر ندانم در جهان چیت
کسی کو فضل باری کرد پیش
زبان بد آمد بر تو در جهان کیت

=

فرد

بیا ساقی که اندر نوش چون نیش
عیان لذت و چون بر تو لبش می خنده

=

رضوی فرد

بگه در سرو آزادی نه گل یارم بود
در بن هر مو نهان صد چشم بیمارم بود

سعدی

گرچه طفل بی پا نم جای شیرم نیش بطر
پیر ایام خود تم شهد تفاسم بود

نه تر ا ق

۱۰۹۹

institut kurde de paris

institut kurde de paris

۱۰۹

ئەی بڕاگەورەی سەرئەفرازانی کوردی سەرماین
وەی لەجی صەردانی پێشوی مل کەجی ئەحکامی دین

ئەی ملازەڵجای ڕاماوەڵانی بەئەو
وەی پەناوپشتی مەظلوماڵانی دڵ ڕەحمەتین

مودەتێ بوو لەزیندانی غەماگیرودەبووم
غەریبی ئاهوناڵەنەبوو بوو هەمدەمی ناڵەتین

ڕۆژ لەهاتووە یەعنی لەهێشی ئاخۆڵوف
شەو لەهاتووەتی بەیانی لەهەمەدەمی ئاهوناڵەتین

غەم لەجی هۆگۆخەوتووە حاڵەجێی بەخەف بەشەو
دوشەکی گەزڕاسەمائیلیفبووبەبەردەم سەرین

غەریبی دەس لەزین ڕەحم نەگیرێلم نەبو
غەریبی ڕاپەڕەبێشەوانۆچارەم بوونەتین

شکرلیلە ڕاچاتم بوولەسایەی تووەجا
ئیتەناڕاەم لەغەم دڵخۆشووەم بەیەکەتین

بڵوڵەبەبێسەبرەغاڵبم لەزکری خەریکی تو
ڕۆژوشەوڕاەم لەهاتم غەیرەزیرخاکوزەمین

یاڵەمیدانەناتاهەروەکوتیری ئەیاڵ
ڕاەمئاهادەوخەفەتەم بوو بەئەنین

ڕاەمئاهادەوخەفەتەم بوو بەئەنین
ڕاەمئاهادەوخەفەتەم بوو بەئەنین

ئەوڵەتاریخی شەری هەڵەبەرداری جێگەلەهندین
مەردی سەردایکی وەڵەسەرداری جێگەلەهندین

یاڵەمیدانەدوخوردی گەڵاتێشەدا
چەشنی ئەوشێرانەمەردی وڵەمیدانەچیقە

یاڵەڕی دێن وڕاناتەداوەکوئەوڕەهەوی
ڕاەمئاڵبەئەوەی شەرعی فەخرالەدین

یاڵەسەئەم بابەجاری لەدەوم ئەهاڵیم
سای مەدتوڵەتوڵەتاڵەیاڵەی ڕبالعالمین

دونیادەی گەڕێنبەناڕەهێکیبەدوی خۆناڵەن
چیکەچیانەتەلەیەیەمەردی هەڵەنابەن

سەبری یاڵەبەزیلەئەستوگرچی وەڕەگەڵەنگی
بۆگێئەنوجانەڕاەبەبەری وەکەشوەڕین

institut kurde de paris

institut kurde de paris

چۆن ئەبێ نەگریم بەحاڵی میللەتێکی بەش خوار و
یانە نالێنم لەداخی چەوری دەوری دوا بڕاو

شێوە نم بوچی نەگاتە ئاسمانی چەوتە بینی
هەروەکو تولیکی دایک لەتە لەتە وکوت کوت کراو
خاکی عالەم بۆ بەسەر تەوقی سەری خۆمانە کەم
چەشنی داماوێکی قوم وقیلە یەکسەر سەربڕاو
(جو) لەژێر سایەی درەختی سەر بەخوێنا شۆڕی
من لەچۆڵی گەرمەی دێلیدا لە بەرقرچەی هەتاو
هەر کەوەی دوێنێ بەنەوتی ئاشکرای من هەڵگرا
ئێستە وا لێم بوتە استعارە وخاوەنی ئاسیاو
کێ ئەبینی غەیری من ئێمرۆ لەروی ئەم ارضدا
وا بەناصرق هەتە خوار و وڵاتی میللەتی بەش کراو
جالە شاری پەستی بەردەستی لەبەرچی دەنەچم
نەبەسەر یازیکی یاخی بوی لەکێوو کەژ خزاو
تەوقی یەخسیری لەسەر ئەستوی ژیانم لانەدەم
نەچەسەر ئاخ وشوێنی شیرانی بەسەر بەستی ژیاو
تاکوکەی ئەستۆ گەچی بەردەستوئەمری غەیرە بون
چەشنی خزمەتکار و خزمەتی بەردەروحەبدی کراو
تاکوکەی ئێستەلەگەڵ هەم خوێن و قەدم وقیلەدا
شۆڕشم رەچەنگو چەدڵ وەک دوژمنی باوکی کوراو
بۆغەمی دەرمانی ژانی بێسی ناکوکی لەخۆم
نەبەچرا هیکی دڵسوزی گەلی لەشداوەشاو
چیم ئەبەکەقەتیجە لەم وڵەوێ ئەگەر بێ وهۆزەکەم
چاکی هەردێ لێ بەلادا کەنەوەکویەکێ پێ دڵسۆز
بچنە مەیدانی نەردوخوردی گەلی بێگانەوە
چەشنی شێری بێری رەق هەڵساوی دڵدانەچەم کاو
هەڵبەستن تیژە وزایوەستن بەروبەروی
هەروەکو سەدی لەئاسن یالەپۆڵا دڕاو
کاتی ئاهەڵدانە جانەوەرانی کوردم لەپەرنی
هەروەکو شێری لەبرێو هاوەڕێوی لەپەراو
هەتە بەزەبری شەقی بێبنی چونکەم هەتە بێزەرکی هەتە
نادرێو نەداوەهەرگیز کەی بەناهەقی هەتە خوار
هەقی بەهاشم وهۆشەیارانەوەو ئەستۆکەچی
نادری جابەسیەئێستە چاوێ وچاوەڵێو
تاکوئێستەدەستو پەنجەی غەیرەبو بوبەهۆی
پەڕی نەکەوتن دو دڵی دایم لەپەکتر دابڕاو

institutkurde de paris

از چه گویم سال حالتها بخون
از چه نالم درد و کلفت میکنون
از چه بالم به چه در زمی ایده
از چه نالم بهر چه دفتت ایدون

کز شرف خدمتا بزرگ امیری
کز فر اکنده ستر و رای خلیفون
طعمه زند قدرم از چنگال بگیرد
نحره کند صدرم از خنجر بگردون

آنچه جهالت بجاه مدعی مظهر
آنچه سعادت بخت صدر مقرون

سینه ی چاک از ستم چاکم دوزخ
دیده ی دوشهه ز شرم قدرم هیجون

گه ز نشاط ساده جره بسایم گوشش
گه ز نشاط باده چهره دارم گلگون

عیش رهنما مرا کناره مرهما
زاغم میکوید به رغم حاسد مغبون (مطعون)

از چه بنالم چنان که گفت بقرقم
سایه ی فگن شهر شاهین همایون

سایه ی الطاف شاهی که ز رادی
صدر منوچهر گشت و جم بیدون

ساحت کاتونه یک خطاب تو جنت
عرصه جنت یک غناب تو کاتون

چرخ نیابد ترا همال بنیرنگ
دهر نجوید ترا نظیر بافسون

صبح ز رخسار چون چهاه تیره اکلول
شام ز زلفت چو ای سیاه اکلون

گر نه سعادت بود بخت تو طالع
ور نه جهالت بود بخت تو مقرون

از چه کناره ست آن بخت تو گردم
از چه کنیه ست این بخت تو مقرون

دادگرا داورا منم که بعهدت
داد دل خود گرفتم از فلک دون

در ته سایه ست سایه تو بر دل
در دل صدر جایگیر سایه تو بیدون

institut Kurde de Paris

ناکه گرانبار شه نال زعفرد
ناکه نگونسار شاخ نخل زعجوک

کشورت ازفتد کید حادثه ایمن
مملکت ازطعنه جیش نابیه مامون

دولت وعزت خیاهد دران که حلقه ی
کس نتواند بغیر ازدر بجوک

institut kurde de paris

institut kurde de paris

insititut kurde de paris

institut kurde de paris

institut kurde de paris

بویه نوژه وشه و سیای چاوانی هولانه کرم
بوله هولا شکاری نیگات و خالی وانه کرم

بوسه ری قدم نه گاته ئاسمانی خوشه مه
بویه سه - امشالی خوا نازو استغنا نه کرم

بوله هولا شه وتیژی روژی روی شیرین لیبان
خنده و آسا تا بیانه بوی جیم به ریا نه کرم

بوله خوشی تازه خراپانی بازاری ادب
کونه رؤژانی هنر به گوهر دکتیا نه کرم

شکر لله هه ر هه لیکم هه لبو وهاته ی
بویه سه لیتا ایز آسوده وانیت نه کرم

بویه روگی لاوکو جلوتو شه تیژی
عالمی کوردی له خه و وابو له هه و دیا نه کرم

بوله هه ری گه وره یی
دنیا ایز به روژ و شه و غولانت نه کرم

بچوکی که و گه گه ز بوله کری که گه ره وه
آگری اولاد و بابکس گری که م لا نه کرم

هه تی به زری گه گه ز بوله کری که بزاوه
قه تریکی دا که هی وه خته یی بوداه نه کرم

ای امری که دانشی وی وزیری یه قه ت
بوله یه ی نووه ویرانی دروی آوا نه کرم

بویه سروه ی دلی لاوان شکاتو
دوس به شل کردن له خه ونی غه فلی یه نیا نه کرم

بوله ژیر سایه ی چکا وایه ی هه تا نیا ئیشی
تا ایه ئیش و حکمرانی به سه ر خلقا نه کرم

بوله یه ری هه تی ئه گه ر نه ی ایوه ده
تا چی لی او دنیا دایا هه لی جم دا نه کرم

بویه نوژه ی خاوه ی دوژمن شه وله ئه ملا کو
دوم له دوم شیخ نه یم ده سل له مل نه نیا نه کرم

با گرو گله ی نه وری شنگی دوشمن ده ر نه چم
با ی چوگه ی ئیشکی ئیده وی نا هه زی سوا نه کرم

با له دیوانی ادبدا کرده وه ی خلقا نه لیم
با له میدانی نبرد کتاف ده ی پا نه کرم

شه ره گه ر قصدی سه رم تویه با هه ی شکه نم
قه ت له ره ی مه یدانی نه ری مه ردی پا نه کرم

شه ره تا ماوم له یادی خانه وه ی پا خه دا
قه ت گه ل دوم و خوجه یا خانه و سودا نه کرم

ره ره ویژی خوا له ی خه دم یه ره ده س نا کسی نه چم
نقدی مه ده یم هه له ی چوکه که ی لیده نه کرم

insititut kurde de paris

Institut kurdi

بسم الله الرحمن الرحيم اللهم انه ذا النون عبدك ونبيك

ودعاك من قعر اصابه وناداك من بطن الحوت لا اله الا انت

سبحانك اني كنت من الظالمين وانك قلت فاستجبنا له ونجيناه

من الغم وكذلك ننجي المؤمنين فانا عبدك وابن عبدك وابن

امتك ناصيتي بيدك ادعوك بدعاء صاحبي واقول كما قال

نبي الله عليه السلام لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين

فاستجب لي كما استجبت ليونس عليه السلام ونجني من الغم

كما نجيته فانك على كل شيء قدير فانك لا تخلف الميعاد

فاتحة الكتاب

لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير

اللهم انت الملك بمعافة العفو عن عفوك وفضل الرحمة من كتابك

وبسلطانك الاعظم وجلالك الكريم الاعلى وكلماتك التامة

ان تقضي حاجتي ثم يسأل حاجته ثم يمر يده على رأسه ثم يمسح

بيمينه وجهه

قراءة انا انزلناه

اللهم يا من يكتفي عن خلقه جميعا ولا يكتفي عنه احد من خلقه جميعا

يا احد يا لا احد انقطع الرجاء الا منك وخابت الآمال الا

فيك يا معاذ المستعاذين يا غياث

بعد السورة

بعد الفراغ من صلاة المغرب يعد فاتحة ثم هذا الدعاء

الهي علمك كاف عن السؤال اكفني بحق الفاتحة سؤالي وكرمك

كاف عن المقال اكرمني بحق الفاتحة مقالي وحصل حاجتي

institut kurde de paris

حزب البحر الخفي

نحن في كنف الله نحن في كنف رسول الله نحن في كنف القرآن العظيم نحن في كنف بسم الله الرحمن الرحيم الف الف لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم على الكافرين شرشت الف لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم نحول بيننا وبين سخط السوء اذا حضرت الف الف لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم دارت بنا سوداء كما دارت بحمد بنية الرسول سبحان من الجم كل مخلوق بقدرته واحاط علمه بما في بره وبحره سبحان الله وبحمده جل ربي وقدس عز ربي وقدس الله وبحمده والله المعين لمن حبني وذكر الله اكبر اللهم يا التسم وبا عالما بما في الصدور يا رافع السقيم وبا باريء الرمم يا دافع البلاء والوباء والغلاء جميع الآلام ادفع عني البلاء والوباء والغلاء والامراض وموت الفجاة برحمتك يا ارحم الراحمين

1159

بسم الله الرحمن الرحيم كما انزلت من السماء فاختلط به نبات الارض فاصبح هشيما تذروه الرياح يا هفقفائيل

هو الله الذي لا اله الا هو عالم الغيب والشهادة هو الرحمن الرحيم يا كفكيا

يوم الارفة اذ القلوب لدى الحناجر كاظمين ما للظالمين من حميم ولا شفيع يطاع يا دغفل يا ليل

على نفوس حضرت فاقسم يا محي الجواري الكنس والليل اذا عسعس والصبح اذا تنفس يا دغفل يا ليل

حق والقرآن ذي الذكر بل الذين كفروا في عزة وشقاق يا دغشعا

فوكلوا يا خدام هذه الابيات وبالها السبعة مبطلوها فبطلت حالتي .. العجل الوحا العجل على ملك سليمان بن داود عليه السلام بحق الانجيل والتوراة والزبور وبحق القرآن وبحق محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم وبحق هذه الابيات العظام والاسماء الكرام وبحق كهيعص اللهم اني اسئلك ان تقضي حوائجي بنصر من الله وفتح قريب

ليس لها من دون الله كاشفة يدعى دون لكعت سنت ثم استفتاء وقرأت فاتحة الابيات عدد حروفها 1154 فاتحة وخاتمة وسورة يس ثم يهب ثوابها الى النبي صلى الله عليه وسلم يا عزيز اذا ضاق القضاء وتراكمت على العداة والاعداء وجميع المؤمنين والمؤمنات بيده وذاقت النفس الحيا وذبحت عند المنايا بقراءة الابيات ثم الاية والابيات فوضع يده قبيضة من هنا طلاسم يا الهي ثم ابتدء والاية ثم على كل الابيات

الحمد لله الذى لم يكن له شريك فى الملك وخلق كل شيئ فقدره
تقديرا وتصرف فى الاكوان وفق ما شاء على عباده
وعند ما شاء الواحد الاحد الذى لم يتخذ صاحبة
ولا ولدا ولا وزيرا
وهو الله الواحد الذى ليس له شبيه ولا وزير
واوجب على خلائقه الخلائق على عباده
والصلوة والسلام على محمد الذى
وجعل له الدين الشريف الغراء
واصرنا طاعته امرا فى الاحاديث
السلطان
واصرنا طاعته
وجعل طاعته طاعتنا واصرنا طاعته امرا مؤكدا
لهو الدليل سبيل انا ارسلناك شاهدا
والصلوة والسلام على محمد الذى ارسله الى كافة الخلق بشيرا ونذيرا
وعلى اله واصحابه الذين بشروا فى الجولة الدنيا بالسعادة الابدية
بشيرا ونذيرا الله تعالى بحيث جعل لدين الشريف وعلى وظائف
عامة البرايا والطريقة السلطانا خميدا فيرا الذى هو

حامى البلاد وناصر العباد ومالى معاهد مزيلة الفساد
والعناد واديم انوار العدل والانصاف فى البرية واقام
منهاج الشريعة المصطفوية الا وهو المخلد ذا الاعظم والخاقان
الافخم اعلم السلاطين وخليفة رسول رب العالمين السلطان
المجد خان الغازى نصره الرحمن
عبد الحميد خان ابن السلطان عبد المجيد خان
اللهم انصره بالرعب وافدم خذوله وخذ اعوانه
اللهم انصره وانصر عساكره واجعل امره ونهيه
اللهم انصره وانصر عساكره واجعل امره ونهيه
اللهم ايدنا ان
اللهم نائله وناله وله
اللهم انصره وانصر عساكره واجعل امره ونهيه
اللهم انصره وانصر عساكره واجعل امره ونهيه
اللهم حبيبه لدى العالمين وحبب الرعايا والبرايا
واجعل طاعته فرضا على الكافة والبيكانة
واقض الوفق والعون عليه الله على كل شيئ قدير وبالاجابة
جدير وصل الله على خير الخلايق الانسان ومنبع الاسرار

institut kurde de paris

الربانية سيدنا ومولانا محمد وعلى آله وصحبه وسلم آمين.

يا رب يا عالم

insititut kurde de paris

گوتی موژده‌ی چند شعر یکی جوان
هانیومه بوتوره سمی ارمغان

مناجاتیکه له ره‌گای خسوا
خاوه‌نی بی به‌ش له‌م ره‌گه ناروا

ژه لیلی بوونته ریگه‌ی وصالی
دله پره‌وانه‌ی شه‌معی جه‌مالی

له هه‌ستی لاوه بو ریگه‌ی ژه‌وال
به نقصانی خوت وه‌ره‌وگری که مال

چاوت له عالم اگر بپوشی
شه‌رابی ده‌ستی ساقی ده‌نوشی

له‌ریم سه‌رپا بگرینیان بو
له‌بو له‌ره‌گای خوای بی‌نیاز بو

پاره‌نه‌وه بو ژه لیلی وزاری
مغفرت خوازی پروردگاری

تا نیشتی لیم کردیم مناجات
بی‌فروزه خه‌لات هه‌رگیز ناروا

ژه‌وه‌ره‌ز اوه لیم مخلیه‌ی نیت
بی‌مه‌ی طلبی بوم ره‌وا

ناوه‌کو چوری شه‌ربام بیه‌نی
جوبی بجانم له‌دل هه‌لگه‌نی

له‌خیم خه‌ته‌ر دیم شه‌رمانه
تابیه‌شه‌رمیم لم نانوخوانه

Institut Kunde de paris

موصل ٤٤/٤/١٥

سلام اول نوری معروف وگو
صاحب دل

گاله.

= ئرایی له حال من گاله
تا برای خوا به یاد چاله

شیله ی ئر هوای نوری بات
ماده یاخود ا میری نیو خاله

وگت گرسنه عرش دلی ری
ئی الوی نوری چنه غمخاله

= لره وه ی عری وگری نوری
آه و ناله ی عری اخلاله

دل خرمدون ا میری به دوگم
دل برسدای ظلمی عیاله

لی نه ری بی ئی من الم
گلیه دل ده رد بی دواله

= حوت مرسه اعرد لبان دد
خوه ا حرد دلیل ناله

دل وهرك و دنیا بژده
به وهرامی خرید کی ناله

واله خوبا الوی سه ری داد
عرتمانه دلی ا له لاله

= لی ایری له ری وگی اهتاب
له هولیا ایم عاجز ناله

لری چوف
گیو لف

هیشتا ام گوله نواد نیوم
نگه شی ایم

institut kurde de paris

هدیه‌ رمزی افندی بمناسبتي خطوبتي احمد شیخ مصطفی دام بقائه

مالي عارف بگ بهشته بگگ حوشه که ی باغي برین
گشتي لاله ومیرغوزاره بلسمي صد جور برین
جمعي شملي خانداني شیخ وبگ له وروزه ا
باعثي کیف و مسرت حاقره بو دفعي کین
بابه مثلي بلبلي خوشخوان به نه غمه ی پر سرور
باجریکه م به رزاوه بیت و بئاوازم به تین
بابه مثلي شاعری فارسي هنرمند بابلیم
خانه‌ بگ آمدح کن توبه بهد یتیکي رزین
یارب این عالي عمارت تا ابد معمور باد
هرکسي امین گوید هردو جشمش کوربین
احمدا ای نطفه‌ طاهر سلیلي مصطفی
ای حفیدی اطمه‌ زهراء وامیر المؤ منین
احمدا ای خسروی من گر شیرینت بي وصال
یارب امید وکتار به بي غم سه رمنینه سه رسه رین
وازبا نو دل ثنائي بر به ده م هاوارئه کا
نصفي دیني نوئه واوه لیت مبارك بي شیرین
فرحتو بشرو محبت ظاهری سیمای عباد
شاهدی بنده وجودی نظمي بگبگگ بابا ني امین
گرجي رمزی کفته کاره بي امل له م زیه دا
وابه شعری هه ل ئه ریزی گه وهه ری عطفو حنین

۱۹۷۱/۷/۳۱

institut kurde de paris

له‌ و تبری ره‌ها ناکه‌م به‌ بێ‌ ده‌رد و خه‌یاڵ خۆم
بێ‌ هێزم صه‌لاة و ده‌ڵێ‌ وا پڕ له‌ خه‌تا خۆم
بێ‌ قیمه‌ت و بێ‌ قه‌در و به‌هایه‌ بێ‌ بڕێ‌ و بڕا خۆم
بێ‌ طاعه‌ت و ذکر و عمل و ده‌رد و ئینا خۆم
بێ‌ توشه‌ و ڕێگای قیامه‌ت به‌ خوا خۆم

یارب له‌ جیا هێڵه‌ به‌ ئایرسی و ندامه‌ت
بۆ خاطره‌ی ئه‌ی ساحیب و ئاڵ... کرامه‌ت
ڕۆژگاری ئه‌ی ئه‌ڵاهی بیم مه‌ به‌ سه‌لامه‌ت
بێ‌ ستر و خه‌تا پۆشی عیباده‌ت له‌ قیامه‌ت
بێ‌ یان و سراسیمه‌ و بێ‌ به‌ گۆ نه‌ڕۆم

هه‌رگاه‌ ئه‌لب عه‌فوی گناهم له‌ خه‌ڵقم
بۆ قه‌لب حه‌ریص طه‌مع له‌ جه‌فاکم
ڕه‌جا به‌ هه‌ڵاڵ و ئه‌ی ئه‌ڵاهی ڕه‌زاکم
سامن به‌ هه‌ر ڕۆژ ڕۆژی ئه‌ڵاهی بقاکم
ڕاماو حه‌زین و غه‌مبار ڕۆژی ... خۆم

ئه‌ی یاری هه‌ر دو ڕۆژی حیابێشت له‌ عقابا
که‌ سه‌ر ئاڵیه‌ هاواری ئه‌نامم له‌ عه‌ذابا
زۆر ئاڵیه‌ دڵ و ئاڵه‌ به‌ر ئه‌عمالی خه‌رابا
ڕۆژ ڕه‌ش و ئه‌نفعالی هه‌ر مات و خیالت له‌ جوابا
گیرۆده‌ی ڕۆژی ئه‌ڵی قیح و به‌ ئه‌لۆخۆم

قوربانی قه‌د و قامه‌ت و ڕه‌شه‌ شامی
گێشی که‌ نیهایه‌ت بوده‌ ئه‌ژدر که‌لامی
ڕه‌ی هه‌ر صه‌ر بۆ که‌ له‌ ئایینی ئیسلامی
بێ‌ به‌خشش و فه‌یاضی که‌ ڕه‌بانی هه‌ژامی
بێ‌ به‌ر ته‌وڕی ته‌وری صه‌ف پێڕانی شفاخۆم

دائم که‌ ئه‌ریگی عه‌مل نیضاد ئه‌ده‌ت
نامه‌ڕه‌ نه‌ بۆ بێک له‌حظه‌ دڵێن له‌ شقاوت
هیچ نه‌قیه‌ نه‌ بۆ جاری ده‌یا من به‌ صلاوت
پۆشید به‌ هه‌ر له‌وحیا دڵم گه‌ردو ساوت
یا بێ‌ خیالاتی غه‌م ڕۆژی قیضا خۆم

(ئه‌ری) به‌ حیث چه‌ر هه‌ر اعمال و حیاتی
زۆر زه‌حمه‌ت و حه‌سیبه‌ به‌ عه‌ذابی نه‌ جاتی
چونکی نه‌ بۆ جاری یکا صه‌وم و صلاتی
هه‌ر له‌حظه‌ یان (ظاهر) هه‌تا ڕۆژی ممات
حه‌ردی و خیانه‌ت و سه‌ئی ئه‌خڵاقی ئه‌ده‌خۆم

insititut kurde de paris

Institut Kurde de Paris

www.tabarestan.info تبرستان

http://dsi.ut.ac.ir/dsi_eprints

با حلم خدا بجز رضا در نگرفت
با خلق بجز مدارا در نگرفت
هیچ از تو نیامد که عدل نیست فرمود
بگذر که نکرد هیچ کار تو خطا فرمود

احوال جهان و اصل این عالم آخر
خیالی فریبی دهی است

ای آمده رفته دیده باد هستی
کس نیست که پایدار ماند هستی
تا هست چنین بود چنین خواهد بود
چون نیست شود چنین نماند هستی

ای آنکه ز اسرار خدا بی خبری
در فکر گیاه و بید و خار و خسی
تا تخم دلی بدست آری روزی
کان تخم بروید همه کار تو بسی

تا توانی دل بدست آر که در کون مقامی بهتر از دل نیست

ای آنکه ترا عقل عطا کرد خدا
تا نیک و بد هر دو شناسی دانا
این عقل ترا بهر چه فرمود عطا
تا خود بکنی هر آنچه آید بر ما

خواهی که بدانی بیقین راه بهشت و دوزخ را
دنیای بجز نعمت نا اهل مدان

از آتش این طایفه چیزی نیست
در هیچ کسم امید بهبودی نیست
علم از پی علت عصیان کردن
نزدیک حکیم غایت جهل بود

دستی که نوشت چرخ برگردانم
در دفتر هیچ کس مدیحش ننوشت
Institut Kurde de Paris

institut kurde de paris

3rd

امۆژگاری لەچاوتادە بۆ دڵداری یار

دڵەی خۆم لەخێر بە پەشم
لەخێل بی مادە یانجی پەشم

دڵ پادات بەچی نەهێنی
بگەڕێ بەبێت لەم ڕێدە وەشم

خۆشەوا ئالۆ پیادەت فڕە
کە دالبوا بچا ئاڕاتی گۆشم

چاوەبڕە داری بەداری خڵقی
هەر ئاری گرتی بەشی نخۆشم

بۆعەلم بەتی گۆتەوە دڵی پیادە
کێبۆلەبێ دێی هەڵدەبەزێشم

ئاودی مەعرفەت لەدڵ ئاڵێنە
خۆت تێکەڵ بکە لەدەبەشم خۆش

ئاوانەی کەدا بەڕێیان بالاوە
فێڕی کێوانان بەڕایم گەشم

کەدالبوا لالەوتیری لەعلم
بۆکرێستە نەبەڵەوبۆ خۆشم

هەڵوێتی گۆشەی بەشەی پیادەی
بەگەردم نەبەڵەم تادوکەشم

دڵی ماندوی خۆتی کرێگیر
ئاڕادابە بێوسکالا بۆشم

institut kurde de paris

وإذا قريضتي وهوه يشفيني

ئەي ئەفوش تووەرە گەر راستە يە قينتە پاكە
يووەواي دەردنا بە دڵ رووڵە دەرى مەولاكە
ئەو خەبەر دارە لە ئيشو ئەلوو ئازارت
دەردى ئەو گەرە ئەوە ئەزانى كە چى بۆجاكە
گەر خدا مەيلى بە جا بوونا نەبى افلاطون
چارە ناتوانى بكا گەر چى لە دونيا تاكە
دڵ مەگۆرە بە قضاو بە قەدەر رازى بە
اڵماى ياوەر لەدى تيغى اجل بى باكە
بۆ ژيانى كە موزوورە بە تەبوبا بردانە
رى تەماشا بە پاداشى أجل رونا كە
خۆ مەدوورە بە جەند ئەو ژيانى بى سوود
كيجە دنيا دەنى بە سيەتى خۆ دريا كە
گەر لە آدەم بەرو دوا ئەگەر ئانا تەم
چى بە سەر گاتوە تى فكرە گەتا ئيستا
بۆ گەر بوو گەشتە تو بە وباھوجە لالە بويانى
سەيرى ايستا كە جلون پاكى ئسيدى خاكە
گاتوجوى چەرخوزەمان تەجرە بە بوعالەم
چى ئەزانى ئەوى خاوەن نضرو ادراكە
تولە شەھتوا گوزەرايا كردوە عمرت تازە
سوارى ئەسپى ئەولى دەستگا لە بەخەبا كوتاكە
ئازيا گەھ مولايە كە ئەم دونيا يە
گەھ موعالم لەدەستى غەم ناكە
سيەيرى خوت تاگەيە كامى دونيا
يا بكەوى ئەوەندە گەكاتوراكە
شقى ئەوتاتولەسەراى گەھيرت
پەلى قۆپە بوسەرى خوت پەيداكە

institut kurde de paris

نه خۆشی بایی بوون !

– ئەم هەڵبەستە پێکەش بێ بە وانەی کە گیرۆدەی ئەم دەردەن –

(کاکەی فەلەک)

برا با من بڕێنم بە گوێی تۆدا بە ئەسایی ،
نەبێ مەستی شەرابێ پێی ئەڵێن ؛ بادەی لە خۆبایی .
نە چێژی تامی (بادە)ی وا ، نە کەیفێ رەنجبەر (با) دەی تۆ ،
نە چیتە ڕێزی ، با (ڕیزی) نە دۆستی بە خۆڕایی .
دڵی ڕاستە تینەی تۆ بە هاشە وهۆشە پێکی نایە ،
حاڵی بۆشە (بایی بوو) ، بناغەی وا لە بۆشایی .
ئەگەر چی (ڕێوی بایی بوو) لە شێر ترسی نیە لە مردن ،
بە یانی هاتو ڵێی قەوما ئەبێ سڵ کا لە تارمایی .
لە خۆت بایی نەبێ ، ئەم (با) یە بادەری هەناسەت بێ (ڕەحمەتیکە)
ئەبێ تەڵەی بە ڕەو نزمی ببینێ چاوی بە زایی .
ئەوەی سەرخۆشی (مەی) بێ شەو سبەینێ زوو لە سەرخۆیە
ئەوەی مەستی (غرور)ە چاوی گوێی خۆینە تا دوایی .
مناڵێشە تێ ئەگا ! چاو تەرکی بینینی لە سەر شانە ،
کەچی پیاوێ کە بایی بو بە جارێ کوێرە بینایی .
ئەوەش وا کە وتە بەر (زەلە)ی غرورو پێ لە تەوزڵەی ،
ئەبێ ناوی بەدی بزڕێ لە ناو بازاڕی ڕسوایی .
بە سەرهاتی مریشکێکە کە هێلکەی (قاز)ی پێ نەکرا –
ئەزانی چی بە سەر هێنا غرور و دەردی لاسایی ؟!
بەڵێ ئەم دەردە داخی نا بە سەر جەرگی هەزارانا ،
ئەوەی (دوچار)ە (چارە)ی وا لەکن پارێزو وریایی .
جڵەو بو نەفسی سەرکێشە لە هەر دو دەستی ئاڵێنە ،
هاڵی ئەشکێ ئەوەی بگرێ هاڵی ڕێگەی بەرە ڕەهایی .
ئەوەی لوتی لە ئاسمانە ، کەچی پێی هەر لە سەر خاکە ،
بە وەی ئەمرێ ، ئەبێ دەرکا لە کەڵەی بۆشی غەڕایی .

١٥

بەرەو دەریای دەروێی خۆت بڕۆ، پشتێ لە دنیاکە ،
ڕەگی ئەو دەردە بن بڕ کە هەتا سەر بێخی تۆڵایی .
زوبانی حاڵی تۆش ئەم دەردە پیسە بابە لەعنەت کا ،
نە خۆشی وا بە چاوی سوکی تەماشاکە ، من ئاسایی .

insititut kurde de paris

جوابی ئاگانی
حاکمی

گەر هەڵهەڵەی بارەی صابی لەصباتان
گەر تەختی سلەیمانیە بخانە هەوانان

دونیا نەمینی بو یەعقوبخانەی چینا
هەتایی لە صباتەی موشکبیزی دەفانان

لەم گولشەنەگەرحالی دڵوڕەصم ئەپرسی
ئەی مرغی زەمانم چی دڕۆژنەغەمەرانان

دڵ ڕەبوەی سوتەئەی وا لەمدینە
ڕوحاوە لە بیلەم بەمداتان بەفداتان

چاوم لەهەڵگرتنەئەو بەمثلی آو
خوسرەو لەهەڵگرتنی ئیوەم ئەوابوم بەقەتانان

بێمودەلەهەیبوی دەریادڵدێی
ناڕدارەمەراصوخەمەرانی ئیوەوخەڵقانان

institut kurde de paris

نقای نیشاپوری

شانه بر زلفش زدم شب بود خشمش متخواب
میگشودم از هم دامگه برامد آفتاب
گفتمش خورشید سر زد ماه من بیدار شو
گفت تا من برنخیزم کی برآید آفتاب

استاد دانا و محترم محمد رفیعی اف
که م رد شعری نظیر به چونکی تاهی
شعری خایبت که لا ارا البوم نادری
فلکان
حسن

۱۹۶۱/۵/۱۴

۱

عطا ریخته شعری سرخی دهوانه
نگاری من لرنا هویانه بنشانه ی ضحی کیانه
که له ۲ یه ۲ یک ده با یه ۲ یک ده با جبریلان ۲ یه ۲ یه ۲ یه
دهبا هم، به لی به یه هم رخا رهی ادهبای انشانه
بنکرد

۱۷۵۹

institut kurde de paris

زریان

پێشەکی بە گیانی پاکی خەباتگێڕ و هاوڕێ وکەسم کاکە جەلال جاف حەسەن

ئەی بلێسەی هەستە لەکەی لوردایەتی
ئەی هەڵۆکەی چیای سەختی مەردایەتی
ڕۆڵەی ئازا و زێڕی بۆتەی ژیانی خەباتت
هەوێنی ناو خوێنەویستی و نامۆ و ئاوات

ئازیزەکەم، خۆڕی هەڵڕاتووی دەم کەڵم
پێشمەرگەکەی شاروشاخی بەرزی گەڵم
بێتۆ وەپەنای هەوڵی ئاشتی نەتەوەکەم
چیت بۆ بڵێم؟ چی بنووسم هەر کەمووکەم

کاکە جەلال تۆنەبەردبووی یا تۆپێشەنگ بووی
هەر بەزانە بەگژ دێوی مەرگا ئەچووی

تۆنەبەزبووی یا هەڵەت بەربوو یا خۆت نەدۆڕان
هەرگیز وەکوو مۆمێک بۆلوردستان
خۆئەم جارەش بڵێن، بۆئەو، بۆگەلەکەم
بوویتە جاوەی ئازادی، پیرارەوخەم

تۆتەرەپێکەی ئاشتی بوی، بۆت نەخوێنین
تاکوو جارەی شەڕ نەبینی ئاشتی ببینین
تاجۆگەخوێن هەڵنەبەستێ، بۆژیان بژین
تابڕابین، بەختیار بین، بڕسی نەبین

بەڵام پرسیار لەدوای پرسیار لەکێ بکەین؟
لەم ئاوەدا پەناوهاوار بۆکێ ببەین؟
بۆچی گوللەکاری جوان و پیرۆزی تۆبڕیوە؟
بۆچی لەناو خوێنی خۆتا تێکشکاوە؟
بۆچی بیری کوردایەتیت لەدار بڕی؟
بۆچی ڕاستی وخەباتی نوێ لەگیان بخزێ؟
من ناڵێم کاکەجەلال ئەم تاوانە
کاری دەستی کەسێ زانە یا نەزانە
هەرچۆنێ بێ ئاواتی تۆهەر دێتەدی
کوردیەئاشتی وشادمانی لەدێ بڕی
لەناوگۆڕی تۆی نەمرۆگشتی شەهیدان
هەرخۆر هەڵدێرئاڵەمگەڵەکوردستان
دەمالئاوادەهاڵەکەم، ئازیزەکەم
بەڕێزەوە لەگۆڕەکەتا، بەڕێزەکەم.

institut kurde de paris

بەزم کاکە شەهاب رەمزی

پاش سڵاوم خۆشەیانە، کاکە کی خۆی لە گەڵ
خوالێخۆشبو مامۆستا کەمال بریای ئەوەمان ئەدا ئەم دوو نوسینەم
لە هاشکۆی دیوانەکە بنوسی وە توانی ئێرم لە گەڵ دەی
سوارەی کە خۆت ڕاوت کردووە بینوکم.

سوارەی

بە ناوی نیە مالە ڕەحمانەوە پڕ بە دڵ سوارەی مامۆستا
نوسێدکاکە ڕەمزی و مامۆستا عومەرعەبدالرحیم دەکەین کە ئەگەر
بیستەچوونەوە و ساغکردنەوەی شاعیرێکی (ڕەمزی مەلایانی)
گرنگ نەبێ لە گەڵ بڕای خوالێخۆشبوان مامۆستا کەمال
ڕەمزی وەلیەکی زۆر لە گەڵی هەیە بۆیان خەڵکانی
گوندەکان زیاد بێت

وە زۆر سوارەی مامۆستا عەبدوڵڵا ڕەسوڵ دەکەین
کە شکۆی بۆ دیوانەکە بنوسی ڕەحمەتی کاک محەمەدی مەلاکەریم و وەلیەی
خانی خەزنەدار کە ئەوانیش بە سەر دیوانەکەدا هورنەوە

وە زۆر سوارەی مامۆستا جەمال عەبدوڵڵا وەزیری ڕەشیری
کە دەکەین کە بەشێکی زۆری ژیانی بۆ
خاپوری دیوانەکە
و ڕاڕا خانمی لە ڕوانەکەی دێرەهاڤ لە غەزەڵیان زیاد بێت

institut kurde de paris

ئاگەی بەخوا

بێ ئایش و ئیش سوپاس کە خۆکان بپارێزە

insititut kurde de paris

فإذا قضى القاضي بشيء خارج
عن المحل كان قضاؤه فضلا
مجردا فيه فينفذ قضاؤه ويصح
حكمه ويصير محكما عليه فيه

و

ويجوز القضاء في المسجد وإن
لم يجلس للحكم في الدهليز عند الفقيه

institut kurde de paris

واگر لم مسئله دا، لجی یه اخت اخ یه: چونکه له ذوی الفروض نیه یه شغراق ذوی الفروض ساقط دبی، واگر (۲) بازیاتر له (۲) برابی: لبراوه له کم صورته دا ماهو لخرجه سدی کله وفرض ام یه وجود اخوه دبیته سدی له (٦) له اصل مسئله، یکی بو اخوین یا اکثره واگر خلکو برابیک بی: بازیکی بو او خلکو برابه: دمینیته وه، وتصحیح ام مسئله ظاهره، واگر (۲) یا (۳) اخت بی: لیانی اعطای نصف زوج، وسدی اقم، وسدی کلی جده له (٦) بنیاله انکسار وهیئت یکی باقی لگل روسیان یه ضربه روی له اصل مسئله له صوته اولا له (۱۲) وله صوته ثانیا له (۱۸) لحت وهنقاضی دبی، وبنا له قوله فیه: نخرولکو بواخت واحده نصف فرض دلری، بواختین وزیاتر له اختینیش ثلثان فرض ولصیب جدی ضم دلری، بعده له باقی له فرض زوج أم جد اگر اخوات (۲) یا (۳) بی: به صوته مفاسه، واگر (٤) بی: به صوته نساؤ ثلث مفاسه، واگر (٥) یا زیاتر بن: به صوته ثلث باقی

مفقود اگر ارثی له گراوه بی هوکو له فقره ۱۹ دا ذکر کراوه تا بتبین موتی به بینه وبه حکم فقی چونی مالی موقوف امینیته وه

مفقود اگر ارثی له گراوه بی هوکو حکمی له فقره ۱۹ دا ذکر کراوه تا بتبین موتی وکو بتبی به بینه لکه اثبات به صوت حکمی وکو لحوق حکم شرعی به مردنی به زندو مصروفه مالی موقوف امینیته وه واجبی قیام بینه له سر مردنی وبه حکم فقی به مردنی مالی اوری بو وارثانه له سر بینه دا زندوبی، واگر وارثی به

مفقود مصرف له فقره ۱۸ دا اگر مورثی یعنی ارثی له گراوه بی حکمی اوه تا له فقره ۱۹ دا مذکوره واگر وارثی به

یعنی تا حکمی فوت حکمی شرعی به مردنی زندو معدوده ناکری واجبی بیت الاداق مراجعه بکه بو مرتضی واسطه فیک امین فقیه صیغ دلوف بکره وه بلاو حفظ الکری وارثانه

institut kurde de paris

insitut kurde de paris

بالاجماع كما في عبد الرحمن توفي عن اخت ٦ وزوج فتبلغ اخت ربع ومنفق عليها اخت ٤

ولا ترد ٥ لانها كذي فرض ٦

جمع مانع وهو في اللغة الحائل واصطلاحا ما يلزم من وجوده العدم ومن عدمه الوجود لكن لا مطلقا بل في محل مخصوص كما سيأتي ويلزم من وجوده العدم ولا يلزم من

فردیات ستوم اکراحوال ماها

پرسش فرمایید برادر ابوسیار زردشت دارم

چه زمی زردشت هاست هم برادر اگه برزن
هم چه خرج نه دارم اگر ممکن بیشتر سه دبرت

فران عروسه کرده زن دوانه کرد

سلام داذی اوتاح هات موتاری را

اعلام فرمایید برادر اجواب سوغولا

خدوتان روشه کرد با چه کار کرده

insitiut kurde de paris

فلک به مهر و عالم د - تلاطم یا - حسنفی
مرا بر آرزوهای دل خود خنده می آید

٥٠٠

~~دشمن~~ له بحری بی بن و بانی حیا نا نقتم بوخم
له ده شتی محشر و دیوانی یزدانا یه روخم

له ریا ری گوانی کرده وه ی چه وتی و چه وتی دا -
ده س و پی نیک شکاوه تا نو ته ستو ول بی چرخم

گوناری کلدی شوقی ته سه رکی وه ک دنیا
ئیره ئاره زوی نفسیکی وه ک منالی بی خوخم

له ئاوی کیا سیرکی افتاده ی له ئی که وتر
له میدانی بدیهه لاوی خاوه ن زوری بازوخم

له روژی خلخا باری سی نفه ر له چی ایتا
گه ل که مترله کوتر بی ته وانا تر له شاهین وخم

ئه زانم وا له سه ر کوچم ئه خم بی خبر کیان دو -
که چی خاکم به سه ر غافل له وه ی بی ئاو و توشی خم

له ده رخوانی طلسمی دیوی نفسی سه رکه شا رخری
وه کو کاوه ی کوی گیوده ی فسونو جاد وخم

institut kurde de paris

insititut kurde de paris

institut kurde de paris

...

لیش الناس بخیر والی
شر الناس ان لم تعف عنی

=

وغیرتی یأمر الناس بالتقی
طبیب یداوی الناس وهو مریض

=

اگر زبیم بلا بر فلک رود بدخو
زدست خوی بدخویش در بلا باشد

=

روی دل از دو کعبه برتافتن نیکوست
از دوستان دوستی و از دوستمان دوستی

=

از دشمن خود چنان نترسم
کز دوستی تو - یار دوستم

نادری قصده غه کانی سیریکان
وزور ترکیبان هه یه

۱ پالهوانان
۲ دشتی داره بهران
۳ داری هه یاس
۴ ناوه وانان
۵ خه لیله

ئه وشاعیرانه که هه لبه ستیان هه یه که ناوی هاتووه
به ریزه وه گرنگیان که هه ئیسته وا له ئارادا هه یه
هه لبه ستی شیخ ئاوه لا زاده یه له دیوانی
۱ - هه لبه ستی شیخ کریم
۲ - هه لبه ستی شیخ عارف سوفی
۳ - هه لبه ستی شریف خوی کوری خاس

institut kurde de paris

گرم : بەخوا دڵم دەکوڵێ ئەو بەدەرخستی
سەرەتایە دەرخستی یەکەمی یەکەیە
کە بەعەرەبی شجرة العجم پێی دەڵێن
بەدڵنیاییەوە غەمێکە
دەردەکا لەسەر وەرزی سەرما بەڵام خۆی
کەڵکی کە بەعەرەبی شجرة العجم ناوی
بێبەرەکەتە
هەرچەندە لەسەر وەرزی سەرما بەڵام ئێستا نەدەم
کەڵکە کە بەعەرەبی غضروف پێی کەڵکە
کەچی لەمیانەی بەئێستا ئەدەم کەڵکە عەرەبی غضروف

insititut kurde de paris

مالک عبد یک بن۔ بعد الاعتاق حق ولاء ثابت بطریق
تبعیت ثابت رہے۔

مولی العتاقہ کا مذکر و مؤنث جاریہ۔

کہ مولی العتاقہ دا اقراء جاریہ۔ یعنی کسیک اقراء بکا
کہ فلانہ ہی مولی العتاقہ۔ شرط اصہ کہ مولی العتاقہ ی
ظاہر و معلوم۔ و ظاہر حالیتی مکذب نبی۔ او اقراء ی
معتبرہ۔

مولی العتاقہ ہر ولو بعد واسطہ أب۔ بواسطہ أب یعنی
معتق معتق کسیکبا بعید کہ عبد نبی بے۔ رہے۔ مولی العتاقہ
اولکہ۔ وکذا معتق باوک ولد رہے۔ مولی العتاقہ ی او
ولدہ۔ اگر رائج حرۃ الاصل نبی۔

مولی العتاقہ عصبہ بنفسہ۔ عصبہ بغیرہ یا مع غیرہ کہ مولی
العتاقہ دا نصوص نالری۔ حینئذ حق ولایان منحصرہ کہ سر
(۸) نوع ۰۱۔ اوی کہ بالذات خوی آزاد کردہ۔ ۰۲۔ اوی
آزاد کردہ آزاد کردہ۔ ۰۳۔ اوی کتابتی۔ ۰۴۔ اوی
آزاد کردہ آزاد کردہ۔

مطابع کتابتی مطلق کردہ۔

شخص زنیک عبدیکی آزاد کرد بعدہ
او آزاد کردہ عبدیکی ترکی وارث ترک
او ترکہ حق ولای او عبد کا ہے
institut kurde de paris

٥ اوی

تدبیری لگلا کردبے ٠٦ ـ اوی تدبیر لگل کراو ، تدبیر لگلا
کراو بے ، ٠٧ ـ اوی آزاد کر جۆر کردبے ، مثلا زید ناو عبد
زینب ، باوک زینب جاریه یکی آزاد کراو شخصیکی ماره کرد ،
اولاد یکیان لے حصل بو ، ام ولده بتبعیت دایکیه وه
حره ، وولائی عائده بووی که دایکی آزاد کردوه ، موخدا
زینب زید آزاد بکا ، ولای او ولده ی بوخوی جلب کردوه
بالواسطه دبے بهۆ کراو زینب حق لیاشی فوت زید اگر او
ولده بدعصبه بمری ، حق ولای بزینب عائد دبے ، ٠٨ ـ
اوی آزاد کراو آزاد کر جۆ کردبے ، مثلا زینب زید ناو
عبدی آزاد کرد ، زیدیش بمروی کری و باوک زید جاریه یکی
آزاد کراو شخصیکی ماره کرد ، ولد حصل لوان بتبعیت دایکیه وه
حره ، وولای عائد بآزاد کری دایکی ، اگر زید بمرو آزاد بکا ،
ولای او ولده اولاد بومرو ، نابا بو زید ، بعده بو زینب جلب
وهبه کری ، حق لیاشی فوت زید ومرو او ولده بدعصبه بمری
زینب دبے بهوارث ،

Institut kurde de paris

نەبیە حەزرەتی ئیبراهیم علیه الصلوة والسلام

حەزرەتی ئیبراهیم کوڕی تارەخ کوڕی ناحور کوڕی
شالوغ کوڕی ارغو کوڕی فالغ کوڕی عابر
کوڕی شالح کوڕی قینان کوڕی ارفخشد کوڕی
سام کوڕی نوح علیه السلام.

زەردەشت

زەردەشت لەاوەڵەوە لەدایک بوو لەنزدی کوردە
زەردەشت لەاوەڵەوە پێغەمبەر بوو ناوی باوکی بەناوی
ناوی ئیبراهیم وەلەقەبی زەردەشت کوڕی بوو
کوردی اوردیە بوو زەردەشت لەکەنارەکانی کوڕی ارگند
کوڕی بەتیراسپ کوڕی ارەکەنارەکانی کوڕی ارتیجان
کوڕی ارگیر کوڕی هاجر کوڕی حەزرەتی ئیبراهیم ٦٦٠ شەست و شەش
بوو لەیل ناوی دغدوغە بوو ناوی اصلی
سالی لەپێش میلادی عیسی ذاخلوری کردوە
ئیلیتانە لەنەسلی فوجدە... ئاگردی اقلادوس وقلادوس
ئاگردی فیاخورەتی بوو لەیاران تەواوکردنی عالم لەحدودی
سیانالە شاهیطاوەیەک خەریکی یاضەتی بێ

وکتابی اولینا لەوی تألیف کەکا لەیاک
دینەلای گشتی کەیاشای بلغ بوو ادعای
پیغمبری کە. بعض کەلیە کە صلی لەجمع وبعض
کەلیە فلسطین بن وبعض کەلیە شاگردی ارمیا
پیغمبر بنی اسرائیل
بوو کە ارمیا

institut kurde de paris

بسم اللہ الرحمن الرحیم
صلعم
محمد ابن عبداللہ بن عبدالمطلب بن هاشم بن
عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرہ بن
کعب بن لوی بن غالب بن فهر ابن مالک بن
النضر بن کنانہ بن خزیمہ بن مدرکہ بن الیاس
بن مضر بن نزار بن معد ابن عدنان

Institut Kurde de paris

هێم هوروبای ... رفیق

ازقضا دیشه گدای بردر قصری ـــ
لبه زاری کرد و نانی خست الفاق نه یه
بهری زانو هه‌ڵیه افغان نالیه شبنه
زیرلبه خندید و ئینا می سرود و می دوبه
هێم هوروبای ... رونانی ملا ئاکه رید
باخه‌کی بابا ویخود گاغا

هه‌ڵبا وکی

تۆبه‌ری سیوی باخه‌کی بابا
له‌شکری شۆره و تۆله‌ چیان وه‌ڕنا
رۆگه‌ نیمرو لقه‌ قوڵه‌ی قاف
بۆشه‌ری زه‌وی ئه‌ره‌ بۆ عوقبا

=

بۆتری و سیوی باخه‌کی بابا
تۆله‌ی بابی ... رونانی ملا
کەسی
چونکه‌ بابی ... رونانی مه‌ وبیان
محکمه‌ و موستیله‌ گم به‌ خدا

نوسکاوه

institut kurde de paris

institut kurde de paris

ای آنکه بر سپهر زنی بنیاد تشنگی — پیش تو کرده عالمی فریاد تشنگی

رمزی ست خضر و آب بقایش بقای ما — بر ما رواندار تو بیداد تشنگی

باشد دلیل تشنه لبان لعل گشودنت — از آب زلال خویش مده داد تشنگی

زنگ غبار آئینه ام را فزود گفت — دل را ربوده حیرت ایجاد تشنگی

همچون غزال دشت جنونم بهر طرف — افتاده ام بدام چه صیاد تشنگی

خاکسار

insititut kurde de paris

بابی

ته یه ری یه وی یاخه که ری ئاغا
لشکری شوره ته له جان وخه تا
روئه گه ر ئیمرو لگانه قاف لگا
زه وقی ئی و ئاوه و شوره ته خه تا

ڕوباره

به ری وه یه وی یاخه که ری ئاغا
قه ت نه ئی یاری یاروانی جه ل
چونکه یاری یاروانی ئه ی یان
محکه مه ستیله ئه م به ل

فرد فارسی فوره

آنانکه ده یار وفا جستجو کنند
کی گوش بر دعای هژده گو کنند

ڕوباره

آنانکه ده یاقی بدی جستجو کنند
آیا بود که غنچه ی مه جود بو کنند

یا فرد

آنانکه ده یاقی اد یا جستجو کنند
جان که ره پیشی بی گو بو کنند

institut kurde de paris

insititut kurde de paris

حمله‌ی ابراهیم کوری تاج کوری باهور کوری لوح
کوری ارغو کوری فالغ کوری عابر کوری شالخ کوری
قینان کوری ارفخشد کوری سام کوری نوح علیه‌السلام

مثل ازین جرثمه غافل
= غافل و بوذ خوش آن غافل

از قصد معرفت امروز مضمن
از فرط صفدی فرد اکراسا -

رنده . بفتح اول وکون ثانی به حرف وقشه
تلاش وجد و آله‌ئی که لایق
کاری و یا پیشه‌ئی به آن
و بدان
و بدین یعنی
و بدو غلبه‌ئی که
و بدو گرو
و بدو گلوئی که
و به بوئی خوش و خوشگوارئی که
و به خرانده بلندئی که
و تو کل اضافه و تصریفش که
به پای فیل باز و زیرکو به بالو به قیدو
لد تو بالی و فکر که

institut kurde de paris

اینجا خشه نوریست جاودانی که عین ست
اینجا قصر و لعهد نبی الحرمین ست
اینجا منزل فرزند شه بدر و حنین ست
اینجا بارگه حضرت غوث الثقلین ست
نقیب گر حبیب و نسل حسنین ست

بغداد مزن راه صلاح قراد
امروز ملک اسلامیان بام و در اد
ما فیت بهر طرف دل بنظر اد .
تا در کس حسنی نسب بدر اد
زاولاد حسن نقیب کرم اد بوی ست

insititut kurde de paris

insititut kurde de paris

آنوحه ای ظالم امه بو وعوبت
حزبی بوخواه سویلفت

بارلانه بوجوغردی دسیات
التفاتی ایله باشه دیوکت

کتسه ایروه کیتسه ازی تو
بازی کتاب بازی دنت

سوی نی وخوانی دیوخانه کت
وقف لعبد ویر تعالی لله دنت

چوچو اصفهانه ارالاز جه
کوم کوس بالکیم بوحرمت

بوکوس اخذوه سفرکه
بوملتی کونوه خوندغنت

کی روزانی کوردوشاه بوبه
هکولو مرغوی بزانی فیت

لبيك من آمن خيرٌ من غرما
وبث في كل أرض للهدى علما

الحمد لله الحمد لله وضاح تليح به
والسيف أحمر تبّاً يحجم دما

دعوت قومك للتوحيد ترشدهم
فآمنوا بعد حرب حرقها اهتدما

وأخلصوا لإله كان خالقهم
وكان كل فريق عابداً صنما

ما الفصاحة فالت يا بليغهم
قد أعجزت كل من قد قال أو يقل

أكبر بما أنت قد أحرزت من خلق
قد أسند الله في نعت له العظما

نعم الجزاء يا خصال فيك بارزة
تهدي بأنوارها الفياضة الأمما

في الذروة سراً قد تسترت
وفي البشاشة ما في الغيث عنه عما

إن أنكرت فمه ما فيك من شيم
فما بدى شيمة من شيمك السما

قاسيت في البدو والدا صبرجه
لكن لسانك فرع شوكها ألما

من بعد ليل طويل للضلال دجا
أطلعت صبحاً جميلاً للهدى انبلجا

وان دنياً رسول الله مبلغه
نير حيث بدا الألباب والحرجا

نعم الرسول كتاب الله أنزله
حيثما التفت أبصاره وهجا

الدين في كل عصر للحياة مضى
فما كان غير صراط للذي نهجا

يريك أوله اعقاب آخره
فما تهدى به اقتاً ولا عوجا

وقد هداكم كتاب الله والتمسوا
في آية الحق حل الحق منبلجا

حالوا فيه على تأييده عجج
فقل لهم ما له من نفسه عججا

وليعلم ما في البحر قاصده
الا الذي خاض من يبغوه اللججا

ما أحسن الدين قد زان بجنته
والعقل والنقل في أسى قد اقترجا

يا أيها الدين انت الحول والشرف
ما بال أهلك في الأقطار قد ضعفوا

أنا على ما أصيبا لمحزون به
لكن سيفون وان لم ينضح الأسف

institut kurde de paris

Institut Kurde de paris

insititut kurde de paris

insititut kurde de paris

Institut kurde de paris

وحی شیرینم ماده فیری

لیاش دستی گوشینی تقدیمی اخرامات فائقه تخی حت

وعافیت تان الم ماغدی قیمتلی ارمان کله دیکیله یالده

وحی! جوابی

پرچی تحریک ادیبه وه :-

تخی آدم الهولیر جنت بی

تخی آدم الهولیر جنت بی

نالو لدوی بی

الهوا چت تشنه بی بوتو

دل گول نشئه داجبون وفوزه تو

چونکه به رفت ئه گر شینه و

دای تو اگن ساز و ترانه

بله ه کمان بی ره ونغمه دیاره

معلوم ادوریته و اطی قراره

صدقی دائما دلی لله تو

رمزی وره وه بوام ولاته

خوند ایزانی من شاعرینم دام شفاته تش کرآنی

institut kurde de paris

جبادە خیلەدە هەستە موستە سادسو بڕد
لەلانە درێژە پێڕا نە هەردکوکوری کورد

بیستە ڕشتەی پاتادەی جوان مردی
بچو بە ڕیوە بۆتندی ضالە شاطری گورد

بە جلوە دە درە جولان دکو بڕیقەی برق
بەعشوە لوتی دە ماغی بدە لە شاخ دلە گرد

مبرسە گوی مدە سخنی دخلاکتی ریگا
مترسە جادتە نە بی قطا لە زحمەت دزدو خورد

حکایەتی چیتە سلیمانی خەڵکی زەری
مدقیقیکە ادیب شاعریکە نازکو درد

بە ڕاهوری ادب مخلصانە سجدەی
ئەگەر حالی ماضی خستە دل سوآلی کرد

بفرمودەی یکە بندی داوی هجرانە
دڵیلبوزارە لە ناد خاکی خیزە کەی یزوجورد

لە وضعی حیاتتان بی خبر بوە ناطق
حیابیدی حیا حیاتو مردەی حیادرد

عجب کە طفلی لە ئاردختەی جوان
کەبم بشاعادە نە بوە شادمرگو نە مرد

لەخوام ئەوەی کە بینم رقیب وناصری تو
بەدستو پێی شکاوە بەگردنو ملی درد

کەم امیدی نەماڵە بزی یارانا
کەگرمیکم بەمحبت سم بەشکۆی دورد

institut kurde de paris

وزارة البلديات
مديرية البلديات العامة
البلدية .....
رقم الاشتراك .....
المحلة .....

الجمهورية العراقية

استمارة رقم ب ـ ٣٦

التاريخ .....
رقم المقياس .....

الى السيد .....
.....

تحقق عليكم عن اجور الكهرباء / الماء حسبما مفصل في هذه القائمة فيرجى دفعها خلال مدة (١٥) يوما من تاريخه وعند عدم الدفع تقوم البلدية بقطع المجرى عنكم .

توقيع قارىء المقاييس .....
اسم قارىء المقاييس .....

التاريخ .....

تسجيل المقياس الكهربائي / المائي

الى	
من	
الوحدات المستهلكة	/
سعر الوحدة	/
مجموع قيمة الوحدات	/
اجرة المقياس	/
اجور اخرى	/
مجموع الاجور المتحققة	/

insitut kurde de paris

في ٨/١٢ / سنة ١٩٦٤

فلس	دينار
---	٩٢

فقط ثلاثة وتسعون ديناراً عراقياً لا غير

انا الى شيخ كريم شيخ احمد شيخ عزيز ساكن في قرية سيرى تابع لناحية سيويل

عند بموجب هذا الكمبيالة وغب مرور عند الطلب

من تاريخه أعلاه ملزومين ندفع نقداً في السليمانية لأمر السيد عزيز ملا معروف المبلغ المرقوم أعلاه

فقط ثلاثة وتسعون ديناراً عراقياً لا غير والعوض وصلنا نقداً

عن قيمة استلمنا وقبلنا تلى كل عيب ونحن بهذا المبلغ

متكافلين ومتضامنين بعضنا بعضاً وله الخيار أن يستوفي جميع المبلغ من أحد كل منا .

عن اقرار الشيخ كريم شيخ احمد شيخ عزيز ساكن في قرية سيرى

الشاهد شيخ محمد شيخ عبدالله

الشاهد شيخ محمد شيخ رحيم

الشاهد لطيف ملا مصطفى ١٢/١

Institut kurde de paris

فتاح حمدانغا	اسمعیل حارکاه	محمود لیلی
پنج تومان	سه تومان یک قران کم	حرانزده قران

ملا سلیمان	یعقوب یهودی	قادر سرخ
پنج قران	هفت قران	حرقران سرشار

ملا حسن	شیخ عباس	جوامرد
سه قران	ده عباس	ده قران

الماس سه قران

institut kurde de paris

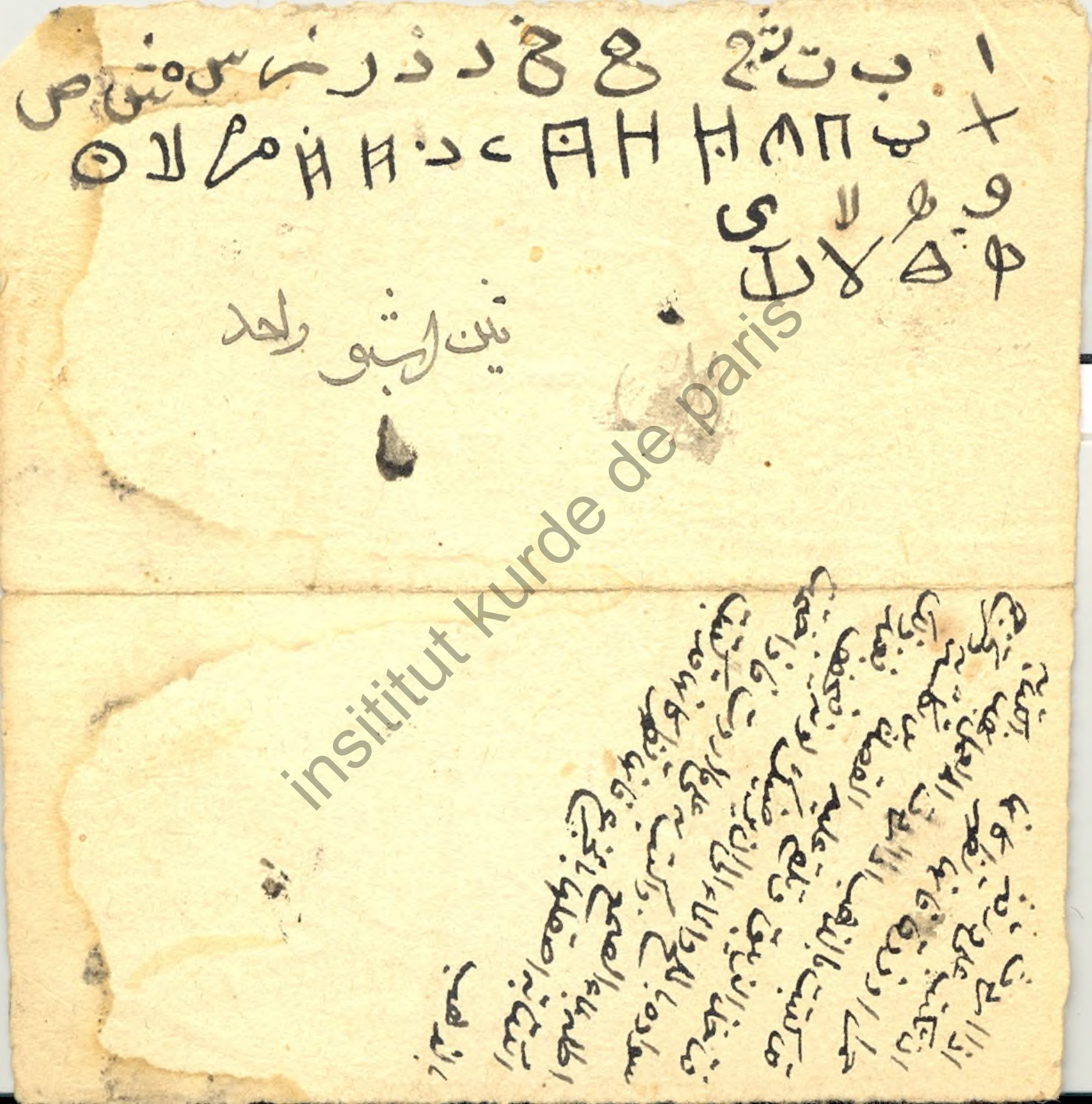

institut kurde de paris

institut kurde de paris

عزیزی محترم

لبیک عرض ارادت تمنای ترقی و سعادتتان ایکم روحکم برچادیه له تشریف هاتنتان بخیر باخوا
به خربین انشالله نتیجه سعاده ته نایج تماشای قهور بقومون دوسه روژه چادم هلیناوه
اوا بم چند شوه کرده ئیشاده نه خومان هیایه وه یادتان چادی عطیه وضنداله کاخ حاج ایکم
حلاد چادیان حاج ایکم حمه کورم عرض احترامی هیه لیتر حمت

۹۴۴
۱۰
۲

insititut kurde de paris

insititut kurde de paris